

Uchwała Nr XXII/504/16
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 29 listopada 2016 r.

w sprawie uchwalenia Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017.

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486) oraz art. 5a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Piotr Żuchowski

**Program współpracy
Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami
wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na rok 2017**

Olsztyn, listopad 2016 r.

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
Rozdział I	
Ogólne założenia współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w 2017 r.	
Cele współpracy	4
Przedmiot współpracy	4
Rozdział II	
Informacja o tworzeniu oraz przebiegu konsultacji programu	4
Rozdział III	
Priorytety, cele szczegółowe i działania. Wskaźniki realizacji celów.	
<u>Priorytet I</u> : Edukacja i promocja zdrowia publicznego	6
<u>Priorytet II</u> : Promocja zatrudnienia i aktywizacja osób pozostających bez pracy.....	6
<u>Priorytet III</u> : Rozwój kultury fizycznej	8
<u>Priorytet IV</u> : Integracja europejska i współpraca międzynarodowa.....	11
<u>Priorytet V</u> : Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta	12
<u>Priorytet VI</u> : Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	13
<u>Priorytet VII</u> : Ekologia, ochrona zwierząt i ochrona dziedzictwa przyrodniczego.....	14
<u>Priorytet VIII</u> : Rozwój turystyki.....	15
<u>Priorytet IX</u> : Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.....	15
<u>Priorytet X</u> : Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich.....	17
<u>Priorytet XI</u> : Wzmacnianie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim	18
<u>Priorytet XII</u> : Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży	21
<u>Priorytet XIII</u> : Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko – mazurskiego.....	22
<u>Priorytet XIV</u> : Integracja środowisk kombatanckich i koordynacja ich działań oraz działalność na rzecz osób represjonowanych	25
<u>Priorytet XV</u> : Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego.....	25
Rozdział IV	
1 Termin realizacji programu	26
2. Sposób oceny realizacji programu.....	27
3. Finansowanie programu	27
<i>Załącznik nr 1: Zasady i formy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2017 .....</i>	<i>29</i>
Zasady współpracy	29
Strony współpracy	29
Formy współpracy:	
Współpraca finansowa.....	30
Współpraca pozafinansowa	32
<i>Załącznik nr 2: Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych .....</i>	<i>34</i>
<i>Załącznik nr 3: Wskaźniki oceny realizacji programu współpracy.....</i>	<i>41</i>
<i>Załącznik nr 4: Opinia Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego....</i>	<i>44</i>

Wstęp

Wysoki kapitał społeczny jest jednym z istotnych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego. Jego przejawem jest m.in. aktywność mieszkańców w niezależnych organizacjach pozarządowych oraz podmiotach wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zwanych w dalszej treści programu „organizacjami pozarządowymi”.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego docenia przejawy zorganizowanej aktywności obywatelskiej skierowanej na rzecz dobra wspólnego regionu.

Jak co roku, zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przygotowany jest roczny program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi.

Sektor pozarządowy w regionie tworzy - wg. danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na dzień 31 grudnia 2015 r. ponad 6 244 podmiotów prawnych w różnych formach, w tym 4696 stowarzyszeń i 505 fundacji.

Z uwagi na konieczność **wzmacniania kapitału społecznego w regionie**, wyrażającego się przede wszystkim we wzajemnym zaufaniu, uznawanych normach i wartościach w danych społecznościach, oddolnym samoorganizowaniem się mieszkańców i zaangażowaniem obywatelskim oraz wspólnym działaniem, w roku 2017, podobnie jak w poprzednich latach, wyszczególniono zasady realizacji zadań, które będą szczególnie podkreślane przy ich ocenie. Są to: **partnerska realizacja zadań**, w tym głównie zadań zleconych, **współpraca z wolontariuszami** oraz **włączanie do działań**, już od etapu ich planowania, **społeczności lokalnych**. Projekty partnerskie i włączające wolontariuszy oraz angażujące społecznie członków organizacji, a także włączające i aktywizujące społeczności lokalne* (czyli planowane z grupami mieszkańców danego obszaru, z nimi opracowywane i przygotowywane oraz takie, których mieszkańcy są jednymi z odbiorców działań realizowanych w ramach zadania), będą dodatkowo premiowane przez komisje konkursowe opiniujące oferty w konkursach na realizację zadań zleconych.

Kolejną istotną cechą projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, jest ich **innowacyjność**, zdefiniowana w następujący sposób: *zadanie zawiera nowe elementy w stosunku do działań dotychczas podejmowanych na danym terenie, w danej społeczności, grupy odbiorców; do realizowanych zadań zostały wprowadzone zmiany na podstawie dokonanej ewaluacji/ oceny wcześniej prowadzonych działań a zastosowane rozwiązania mogą zostać rozpowszechnione i wdrożone w innych społecznościach.*

Treści zawarte w programie uwzględniają 3 obszary współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, zgodnie z Modelem współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tj.:

- 1) **włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych,**
- 2) **współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych (zawarto wykaz zadań zleconych),**
- 3) **współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności.**

W roku 2017 program współpracy został wzbogacony o nowy piętnasty już priorytet: „Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego”.

Rok ten będzie okresem zlecania zadań z wykorzystaniem nowych wzorów ofert, umów i sprawozdań funkcjonujących od września 2016 (Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 kwietnia 2016 r.- Dz.U. 2016 poz. 570). Będzie więc to czas ważny zarówno dla administracji jak i organizacji pozarządowych, którzy wspólnie będą nabierali doświadczenia w korzystaniu z nowych dokumentów.

Zgodnie z opinią Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2017 szczególny akcent zostanie położony na doskonalenie pracy komisji konkursowych opiniujących oferty wpływające w ramach otwartych konkursów ofert, poprzez np. wprowadzenie szkoleń dla członków komisji.

*społeczność lokalna - zbiorowość związana z pewnym terytorium, w której ramach wytworzyła się sieć odrębnych instytucji i interakcji społecznych oraz poczucie przynależności do tej zbiorowości.

ROZDZIAŁ I

Ogólne założenia współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w 2017 r.

Cele współpracy

Celem ogólnym współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi jest **wzmocnienie kapitału społecznego w województwie warmińsko-mazurskim** przejawiającego się coraz większym współdziałaniem różnych podmiotów: społecznych, publicznych i prywatnych w realizacji zadań publicznych poprzez coraz efektywniejszą, opartą o przyjęte zasady, rozwijającą się współpracę samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poprzez:

- 1) *zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w kształtowaniu polityk publicznych,*
- 2) *wzmocnienie roli organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych samorządu województwa, w tym zadań finansowanych z funduszy innych niż budżet Województwa,*
- 3) *rozwój potencjału organizacji pozarządowych regionu oraz wspieranie dywersyfikacji źródeł finansowania ich działalności.*

W opisie poszczególnych priorytetów tematycznych zawarto cele szczegółowe współpracy.

Przedmiot współpracy:

- 1) Zadania samorządu województwa określone w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz w innych branżowych aktach prawnych.
- 2) Zadania pożytku publicznego wymienione w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- 3) Zadania wynikające ze Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 roku.
- 4) Zadania wskazane w strategiach i programach przyjętych do realizacji przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresach tematycznych poszczególnych priorytetów programu.
- 5) Zadania wynikające z Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2021, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr VIII/190/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r.

ROZDZIAŁ II

Informacja o tworzeniu oraz przebiegu konsultacji programu

Projekt dokumentu został opracowany w 14 grupach roboczych powołanych przez Zarząd Województwa Uchwałą Nr 38/415/15/V z dnia 28 lipca 2015 r. Co najmniej połowę składu grup roboczych stanowili przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Za opracowanie programu oraz przebieg konsultacji projektu dokumentu odpowiedzialne było Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W dniu 21 czerwca 2016 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaakceptował „Zasady oraz harmonogram opracowania projektu Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3

ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017”. Proces został przeprowadzony w oparciu o ten dokument.

Konsultacje przeprowadzono na podstawie Uchwały Nr XVI/388/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 kwietnia 2016 roku w sprawie *określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji*. Celem było zebranie uwag i opinii od organizacji pozarządowych nt. projektu „Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017”.

Konsultacje prowadzone były w terminie: **14 września – 16 października 2016 r.**

Przebieg konsultacji:

1. Dokument opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego w zakładce: „konsultacje społeczne” wraz z zaproszeniem do konsultacji oraz formularzem uwag.
2. Zaproszenie do udziału w konsultacjach zamieszczone zostało również na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, na stronie organizacji pozarządowych: www.rowop.pl oraz tablicy ogłoszeń w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
3. Zaproszenia do udziału w konsultacjach rozesłano mailem do organizacji pozarządowych, współpracowano z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie promocji konsultacji.
4. Projekt programu współpracy przedstawiono grupom roboczym powołanym Uchwałą Nr 38/415/15/V Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 lipca 2015 r.
5. Projekt programu skonsultowano podczas spotkania z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz organizacjami pozarządowymi **15 października 2016 r.** w Jerutkach (powiat szczycieński) – w spotkaniu uczestniczyło 19 osób z 15 organizacji pozarządowych. Uwagi, które sformułowano podczas dyskusji przedstawiono w raporcie.
6. Uwagi wniosły 4 organizacje pozarządowe oraz 2 rady: Rada Sportu oraz Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zostały one skierowane do departamentów merytorycznych – część z nich została uwzględniona, a w stosunku do wszystkich przedstawiono wyjaśnienie zapisów w projekcie PW2017. W roku 2016, przed przystąpieniem do opracowywania programu, zostało przeprowadzone badanie ankietowe dot. współpracy organizacji pozarządowych z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wyniki tego badania zostały uwzględnione w raporcie z konsultacji. Na ankiety odpowiedziało 25 organizacji – zwrócono łącznie 26 ankiet (1 ankietę wypełniła instytucja). Przedstawione opinie wzięto pod uwagę - w miarę możliwości - przy opracowywaniu programu. Zostały one również przedstawione Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
7. Na posiedzeniu w dniu **19 października 2016 r.** Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego pozytywnie zaopiniowała projekt programu. Opinia Rady stanowi załącznik do programu. Rada ustosunkowała się do zgłoszonych podczas konsultacji uwag i opinii.
8. Przy organizacji konsultacji programu wykorzystano platformę konsultacji województwa warmińsko-mazurskiego (www.konsultacje.warmia.mazury.pl) powstałą w ramach projektu partnerskiego Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego i Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa pt. „Wzmocnienie procesu konsultacji społecznych w województwie warmińsko-mazurskim”. Zgłoszono 2 uwagi do projektu programu poprzez platformę.

Wnioski organizacji pozarządowych zostały rozpatrzone przez komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację poszczególnych priorytetów.

ROZDZIAŁ III

Priorytety, cele szczegółowe i działania. Wskaźniki realizacji celów.

Priorytet I

Edukacja i promocja zdrowia publicznego

Odpowiedzialny: Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach Priorytetu I realizowana będzie w **obszarze realizacji zadań publicznych** w formie zlecenia zadań z zakresu edukacji i promocji zdrowia publicznego. Zadania opracowane są w oparciu o wnioski z monitoringu realizacji Wojewódzkiego Programu Ochrony Zdrowia na lata 2007-2013 oraz Wojewódzki Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015. W roku 2016 ma zostać przeprowadzona analiza epidemiologiczna województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie chorób: układu krążenia, układu oddechowego, zaburzeń psychicznych i zachowania, które mają dać wskazówki do dalszych działań.

Cele szczegółowe:

- 1. Propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka wad postawy i nadwagi.**
- 2. Profilaktyka chorób nowotworowych.**
- 3. Zwiększenie skuteczności edukacji i promocji zdrowia psychicznego.**
- 4. Zwiększenie skuteczności zapobiegania wybranym chorobom zakaźnym – HIV/AIDS oraz chorobom odkleszczowym.**
- 5. Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki zdrowego starzenia się.**
- 6. Profilaktyka chorób układów krążenia i oddechowego.**

Wskaźniki:

- 1) propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka wad postawy i nadwagi – 3/600*
- 2) profilaktyka chorób nowotworowych – 5/900*
- 3) zwiększenie skuteczności edukacji i promocji zdrowia psychicznego – 13/3000*
- 4) zwiększenie skuteczności zapobiegania wybranym chorobom zakaźnym – HIV/AIDS oraz chorobom odkleszczowym – 5/1200*
- 5) zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki zdrowego starzenia się – 2/400*
- 6) profilaktyka chorób układu krążenia i oddechowego – 3/300*

Priorytet II

Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy.

Odpowiedzialny: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

Województwo warmińsko-mazurskie mimo poprawiającej się sytuacji na rynku pracy od lat jest regionem o jednym z najwyższych poziomów natężenia bezrobocia w Polsce.

W związku z powyższym istotne jest, aby dołożyć wszelkich starań, by jak największa liczba osób mogła aktywnie uczestniczyć w życiu zawodowym. Dużym wyzwaniem jest zapewnienie młodzieży, na początku jej drogi zawodowej i życiowej, dobrych warunków rozwoju i pracy w naszym regionie. W kontekście zachodzących przemian demograficznych, ważne jest również podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób starszych. Grupą priorytetową na rynku pracy są także osoby

niepełnosprawne, dla których aktywność społeczno-zawodowa stanowi często ważny element rehabilitacji. Wśród działań zwiększających aktywizację zawodową mieszkańców regionu warmińsko-mazurskiego ogromną rolę odgrywają działania mające na celu rozwój przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej.

Wszystkie te zagadnienia wpisują się we wspólne obszary działań wyodrębnione w „Programie współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2021”, wynikają również ze Strategii Na Rzecz Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 r.

Podjęmowana współpraca będzie realizowana głównie w obszarach 1. i 3., tj.: włączania organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych oraz w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności. Działanie 2.2. wpisuje się w obszar realizacji zadań publicznych.

Cel 1: Rozwój warunków sprzyjających zwiększeniu udziału organizacji pozarządowych w kształtowaniu polityki zatrudnienia i aktywizacji zawodowej społeczeństwa Warmii i Mazur.

Działanie 1.1. Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich poprzez udział ich przedstawicieli w grupie roboczej ds. opracowania Regionalnego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia na 2017.

Działanie 1.2. Utrwalenie roli zespołów opiniodawczych, w skład których wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, poprzez opiniowanie dokumentów dotyczących regionalnej polityki rynku pracy m.in. w ramach prac Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy oraz Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego.

Wskaźniki:

- 1) Liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w przygotowaniu Regionalnego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia na 2017 - 4.
- 2) Liczba zaopiniowanych dokumentów dot. polityki rynku pracy m.in. członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy oraz Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego - 35

Cel 2: Wzmocnienie roli organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych samorządu województwa w obszarze rynku pracy poprzez tworzenie i rozwój potencjału organizacji.

Działanie 2.1. Rozwój warunków sprzyjających skutecznej aplikacji organizacji pozarządowych o środki EFS (w ramach PO WER i RPO WiM 2014-2020) oraz zwiększanie jakości realizowanych zadań publicznych, poprzez wsparcie informacyjne, edukacyjne i doradcze.

Wskaźniki:

- 1) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach informacyjnych i warsztatach - 50
- 2) liczba projektów złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach ogłaszanych konkursów - 30
- 3) liczba podpisanych z organizacjami pozarządowymi umów na realizację projektów organizacji pozarządowych - 10

Działanie 2.2. Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja we współpracy organizacji pozarządowych, powiatowych urzędów pracy oraz ośrodków pomocy społecznej.

Wskaźniki:

- 1) liczba Programów Aktywizacji i Integracji realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi - 8
- 2) liczba bezrobotnych, którzy zostali skierowani do PAI realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi - 250

Priorytet III

Rozwój kultury fizycznej

Odpowiedzialny: Departament Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie Priorytetu III realizowana będzie głównie w **obszarze realizacji zadań publicznych** samorządu województwa zleconych organizacjom pozarządowym. Poniżej przedstawiono cele i działania będące przedmiotem głównie otwartego konkursu ofert.

Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych będzie odbywało się poprzez udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach: Rady Sportu oraz innych zespołów czy grup roboczych opracowujących projekty i kierunki działań na rzecz rozwoju sportu w województwie.

Cel ogólny: Upowszechnianie i popularyzowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców województwa

CEL 1. Upowszechnianie różnorodnych form aktywności sportowej w różnych środowiskach i grupach społecznych.

Działanie 1.1. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

1. Organizacja wojewódzkiego współzawodnictwa sportowego w dyscyplinach indywidualnych i grach zespołowych, udział reprezentacji województwa w ogólnopolskich i międzynarodowych zawodach sportu szkolnego.
2. Organizacja dla dzieci i młodzieży szkolnej wojewódzkich turniejów na boiskach „Orlik”.

Wskaźniki:

- 1) % gmin, z których szkoły biorą udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym, uwzględniając podział na szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne: szkoły podstawowe - co najmniej 60 %, gimnazja – co najmniej 50 %, szkoły ponadgimnazjalne – co najmniej 30 % .
- 2) % szkół z województwa biorących udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym, uwzględniając podział na szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne: szkoły podstawowe – co najmniej 60 %, gimnazja – co najmniej 40 %, szkoły ponadgimnazjalne - co najmniej 30 %.
- 3) Liczba uczniów (osobo/starty) biorących udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym uwzględniając podział na szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne: szkoły podstawowe – co najmniej 12 000, gimnazja – co najmniej 10 000, szkoły ponadgimnazjalne – co najmniej 7 000.
- 4) Liczba imprez sportowych dla dzieci i młodzieży realizowanych w ramach programów i inicjatyw organizowanych na boiskach „Orlik”: co najmniej 40 imprez.
- 5) Liczba uczestników biorących udział w realizacji programów i inicjatyw dotyczących organizacji zajęć i imprez sportowych dla dzieci i młodzieży organizowanych na boiskach „Orlik”: co najmniej 3 000 uczestników.

Działanie 1.2. Realizacja programów i projektów sportowych skierowanych do dzieci i młodzieży w zakresie poprawy ich stanu zdrowia i sprawności fizycznej.

Wskaźniki:

Liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w programach – co najmniej 1000 dzieci i młodzieży.

Działanie 1.3. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku młodzieży akademickiej.

1. Organizacja międzyuczelnianego współzawodnictwa sportowego dla studentów wyższych uczelni województwa warmińsko – mazurskiego, udział akademickiej reprezentacji województwa w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych.
2. Organizacja zawodów sportowych w ramach ogólnopolskiego współzawodnictwa sportowego dla studentów wyższych uczelni z udziałem akademickiej reprezentacji województwa.

Wskaźniki:

- 1) *Liczba imprez i zawodów sportowych organizowanych w ramach międzyuczelnianej rywalizacji sportowej na poziomie wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym: co najmniej 16 imprez.*
- 2) *Liczba uczestników biorących udział w międzyuczelnianej rywalizacji sportowej na poziomie wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym: co najmniej 1000 uczestników.*

Działanie 1.4. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku wiejskim i małych miast (sport powszechny).

Organizacja cyklu imprez i zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim.

Wskaźniki:

- 1) *Liczba imprez i zawodów sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast – co najmniej 30 imprez i zawodów sportowych.*
- 2) *Liczba uczestników biorących udział w imprezach i zawodach sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast, z uwzględnieniem podziału na dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe – co najmniej 20 tys. uczestników.*
- 3) *Liczba gmin biorąca udział w imprezach i zawodach sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast – co najmniej 70 gmin.*

Działanie 1.5. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku osób niepełnosprawnych.

Organizacja masowych imprez i zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim.

Wskaźniki:

- 1) *Liczba imprez masowych oraz zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim – co najmniej 3 imprezy masowe.*
- 2) *Liczba uczestników biorących udział w imprezach masowych oraz zawodach sportowych o zasięgu wojewódzkim – co najmniej 120 uczestników.*

Działanie 1.6. Propagowanie i promowanie aktywności fizycznej osób starszych.

Organizacja wojewódzkich imprez sportowo-rekreacyjnych dla seniorów.

Wskaźniki:

Liczba osób biorąca udział w zaproponowanych inicjatywach i formach aktywności ruchowej – co najmniej 300 uczestników.

CEL 2. Przygotowanie i udział zawodników z regionu w krajowym i międzynarodowym współzawodnictwie sportowym.

Działanie 2.1. Wojewódzkie szkolenie uzdolnionych zawodników w kategorii młodzik, junior i młodzieżowiec w dyscyplinach objętych ogólnopolskim systemem sportu młodzieżowego.

Działanie 2.2. Przygotowanie i udział reprezentantów województwa w sportowej rywalizacji organizowanej przez właściwe dla danej dyscypliny związki sportowe w dyscyplinach olimpijskich i w wiodących dyscyplinach nieolimpijskich, objętych systemem sportu młodzieżowego oraz ich organizacja na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Działanie 2.3. Wspieranie wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego w wiodących dyscyplinach olimpijskich.

Działanie 2.4. Wspieranie szkolenia zawodników i ich udział we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych.

Działanie 2.5. Wspieranie przygotowań i udziału w zawodach wybitnych reprezentantów województwa, przygotowujących się do mistrzostw świata i Europy.

Działanie 2.6. Wspieranie szkolenia zawodników i udziału reprezentacji województwa środowiska wiejskiego i małych miast w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych.

Działania 2.7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie przyznawania stypendiów sportowych zawodnikom za wybitne osiągnięcia sportowe.

Wskaźniki:

- 1) Liczba zawodników objętych szkoleniem w kategorii młodzik, junior i młodzieżowiec : młodzik - co najmniej 350, junior – co najmniej 200, młodzieżowiec – co najmniej 10.
- 2) Liczba punktów zdobytych przez reprezentantów województwa w rywalizacji sportowej, organizowanej przez właściwe dla danej dyscypliny polskie związki sportowe w dyscyplinach objętych ogólnopolskim systemem sportu młodzieżowego: co najmniej 6 150 punktów.
- 3) % zawodników zakwalifikowanych do wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego, którzy zdobyli medale i punktowali w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych w poszczególnych dyscyplinach sportowych: co najmniej 60 %.
- 4) Liczba zawodników biorąca udział w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych: co najmniej 30 zawodników.
- 5) Liczba zawodów ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych, w których wezmą udział reprezentanci województwa: co najmniej 25 zawodów.
- 6) Liczba zawodników województwa zakwalifikowanych do udziału w mistrzostwach świata i Europy – co najmniej 5 zawodników.
- 7) Liczba punktów zdobytych przez reprezentantów województwa środowiska wiejskiego i małych miast w ogólnopolskim współzawodnictwie dzieci i młodzieży: co najmniej 1 400 punktów.

CEL 3. Promowanie kultury fizycznej poprzez ciekawe inicjatywy i znaczące dla województwa wydarzenia sportowe.

Działanie 3.1. Wspieranie wymiany i kontaktów sportowych w ramach realizacji projektów w zakresie sportu z regionami partnerskimi województwa warmińsko – mazurskiego.

Działanie 3.2. Wspieranie organizacji imprez sportowych o zasięgu wojewódzkim i krajowym skierowanych do różnych środowisk i grup społecznych, mających szczególne znaczenie dla rozwoju sportu w województwie i jego promocji (sport powszechny).

Wskaźniki:

- 1) Liczba regionów partnerskich, z którymi będzie realizowana współpraca województwa warmińsko-mazurskiego w ramach przedsięwzięć z zakresu sportu: co najmniej 2 regiony.
- 2) Liczba projektów z zakresu sportu zrealizowanych w ramach współpracy województwa warmińsko-mazurskiego z regionami partnerskimi: co najmniej 3 projekty.
- 3) Liczba imprez sportowych o zasięgu wojewódzkim i krajowym zorganizowanych przy wsparciu samorządu województwa - co najmniej 5 imprez,
- 4) Liczba uczestników biorących udział w imprezach o zasięgu wojewódzkim i krajowym zorganizowanych przy wsparciu samorządu województwa – co najmniej 150,
- 5) Liczba form promocji województwa podczas imprez sportowych – co najmniej 3 formy promocji podczas jednej imprezy sportowej.

Działania pozakonkursowe:

1. Realizowanie projektów i organizacja wydarzeń w ramach współpracy z regionami partnerskimi.
2. Organizacja spotkań, konferencji z zakresu realizowanych zadań z obszaru sportu.
3. Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami na rzecz promowania sportu i województwa poprzez sport.

Priorytet IV

Integracja europejska i współpraca międzynarodowa

Odpowiedzialny: Departament Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Działania podejmowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powinny być przede wszystkim realizowane z uwzględnieniem zapisów Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz postanowień dwustronnych i wielostronnych porozumień, umów i listów intencyjnych, których stroną jest lub będzie Województwo Warmińsko-Mazurskie, a także przy poszanowaniu prowadzonej współpracy niesformalizowanej.

Funkcjonowanie w ramach Unii Europejskiej powoduje stały wzrost wagi współpracy zagranicznej podmiotów z regionu. Sieć kontaktów międzynarodowych samorządu regionalnego oraz Biura Regionalnego w Brukseli ułatwia organizacjom pozarządowym podejmowanie inicjatyw, które dzięki udziałowi zagranicznych partnerów przyczyniają się do wzmocnienia III sektora Warmii i Mazur.

Projekty realizowane w ramach priorytetu IV powinny angażować różne grupy, w tym w szczególności kobiety, osoby starsze i młodzież, zarówno z obszarów wiejskich, jak i obszarów miejskich.

Ze względu na możliwości jakie stwarzają zasady (tymczasowo zawieszono) małego ruchu granicznego duże znaczenie będą miały inicjatywy podejmowane przez społeczności regionalne Warmii i Mazur oraz Obwodu Kaliningradzkiego.

Podejmowana współpraca w zakresie Priorytetu IV będzie realizowana głównie w obszarze 2. tj. realizacji zadań publicznych. Działanie 2. dotyczy włączania organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych natomiast działania 3, 4, 5 wpisują się w zakres infrastruktury współpracy oraz tworzenia warunków do społecznej aktywności.

Cel ogólny: Wykorzystanie potencjału współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju współpracy międzyregionalnej i popularyzacji problematyki europejskiej w regionie na arenie krajowej i międzynarodowej ze szczególnym uwzględnieniem partnerów z Obwodu Kaliningradzkiego.

Działanie 1. Zlecenie zadań z zakresu integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami oraz dofinansowanie ich realizacji. Jako priorytetowe będą traktowane zadania realizowane z udziałem partnerów zagranicznych Województwa Warmińsko-Mazurskiego i w obszarach współpracy wskazanych w uzasadnieniu powyżej.

Działanie będzie wykonywane na przykład poprzez realizację następujących międzynarodowych przedsięwzięć:

- organizacja konferencji, seminariów, konkursów, warsztatów, wizyt studyjnych, staży,
- publikacja wydawnictw i materiałów informacyjnych,
- wspieranie międzynarodowych partnerstw i sieci współpracy.

Działanie 2. Włączanie przedstawicieli organizacji pozarządowych w skład ciał doradczych zajmujących się problematyką integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej: prace grupy roboczej do opracowania, monitoringu i ewaluacji zadania integracja europejska i współpraca międzynarodowa do programu współpracy oraz komisji konkursowej w/w zadania.

Działanie 3. Przekazywanie Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz radom powiatowym potencjalnie interesujących dla organizacji pozarządowych informacji pozyskanych przez Departament Współpracy Międzynarodowej w ramach jego bieżącej działalności.

Działanie 4. Pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez organizacje pozarządowe.

Działanie 5. Wzajemne informowanie oraz w miarę możliwości zapraszanie organizacji pozarządowych do uczestnictwa w przedsięwzięciach międzynarodowych Samorządu Województwa, które dotyczą sektora pozarządowego oraz przedstawicieli Samorządu Województwa do uczestnictwa w przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym zrealizowanych przez organizacje pozarządowe.

Działanie 6. Współpraca z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego przy organizacji konkursu „Godni Naśladowania” w zakresie kategorii: na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowej województwa warmińsko-mazurskiego o charakterze międzynarodowym.

Wskaźniki:

- 1) liczba ofert realizacji zadań z zakresu integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami złożonych przez organizacje pozarządowe (17),
- 2) liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym przez Samorząd Województwa (10),
- 3) liczba informacji uzyskanych przez Departament Współpracy Międzynarodowej przekazanych Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz radom powiatowym, (ok.300)
- 4) liczba ciał doradczych, w pracach których uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych (2),
- 5) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w pracach ciał doradczych (5),
- 6) liczba zidentyfikowanych partnerów zagranicznych do międzynarodowych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe (ok. 200),,
- 7) liczba międzynarodowych przedsięwzięć samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego, o których poinformowano organizacje pozarządowe (3),
- 8) liczba międzynarodowych przedsięwzięć organizacji pozarządowych, o których poinformowano samorząd regionalny (6),
- 9) liczba organizacji pozarządowych, które wzięły udział w przedsięwzięciach samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego (24).

Priorytet V

Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta

Odpowiedzialny: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie Priorytetu V realizowana będzie głównie w obszarze **realizacji zadań publicznych**, poprzez ich zlecenie.

Celem współpracy jest: upowszechnianie i ochrona praw konsumenta poprzez m.in. działania popularyzujące wiedzę nt. ochrony praw konsumenta np. w mediach (prasa, radio, tv), wykonywanie i dystrybucja broszur tematycznych etc.

Wskaźniki:

- 1) liczba przedsięwzięć mających na celu upowszechnienie i ochronę praw konsumentów – do 10
- 2) liczba odbiorców mających dostęp do wydawanych materiałów informacyjnych / min. 10

Priorytet VI

Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Odpowiedzialny: Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Zadania w Priorytecie VI zostały opracowane w oparciu o następujące wojewódzkie dokumenty merytoryczne: „Kultura pod pochmurnym niebem” – dynamiczna diagnoza stanu kultury województwa warmińsko-mazurskiego, Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020, a także dokumenty krajowe takie jak: Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020; Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 oraz Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020.

Współpraca podejmowana w zakresie Priorytetu VI będzie realizowana głównie w obszarze 2. tj. **realizacji zadań publicznych**. Działania 2. i 3. wpisują się w **zakres infrastruktury współpracy oraz tworzenia warunków do społecznej aktywności**.

W ramach tego priorytetu, podobnie jak w pozostałych przypadkach, funkcjonuje grupa robocza, której celem jest m.in. analiza i wskazanie katalogu zadań zleczanych organizacjom pozarządowym a mających wpływ na rozwój kapitału społecznego z wykorzystaniem obszaru kultury. Wpisuje się to w zakres **włączania organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych**.

Ważnym czynnikiem kapitału społecznego jest przynależność do danej społeczności, która stanowi dla jednostek szczególnie ważną wartość. Podzielana atrakcyjna tożsamość społeczna i kulturowa pobudza solidarność między ludźmi, a także między różnymi mikrospołecznościami, zaś jej brak powoduje rezygnację ze współpracy na rzecz „groźnienia”, „segregacji” i „prywatyzacji”. Z poczucia przynależności wyrasta też poczucie współodpowiedzialności za wspólne zasoby i dobro publiczne, jego brak prowadzi zaś do obojętności oraz rozluźnienia kontroli społecznej” (*Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego*).

Cel ogólny: Wzmocnienie roli kultury w budowaniu kapitału społecznego

Działanie 1. Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, zgodnie z następującymi priorytetami:

- 1) Wspieranie organizacji i udziału w przedsięwzięciach kulturalnych mających szczególne znaczenie dla budowy kapitału społecznego i rozwoju kultury regionu, w tym. m.in. festiwali, konkursów, przeglądów i ekspozycji.
- 2) Wspieranie działań edukacyjno-animacyjnych pobudzających twórczą podmiotowość i kreatywność uczestników.
- 3) Budowanie dialogu międzykulturowego, w tym wspieranie działań zmierzających do zachowania i rozwoju kultury mniejszości narodowych i etnicznych.
- 4) Wspieranie działań w obszarze aktywności społecznej, kulturalnej i edukacyjnej różnych grup wiekowych, w szczególności w zakresie współpracy międzypokoleniowej.
- 5) Wspieranie organizacji przedsięwzięć mających na celu pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości regionalnej, narodowej, obywatelskiej i kulturowej.
- 6) Wspieranie współpracy międzynarodowej twórców i animatorów życia kulturalnego regionu.
- 7) Wspieranie działań zmierzających do wzmocnienia tożsamości i indywidualności kulturowej regionu.

Działanie 2. Współpraca organizacyjna, metodyczna i artystyczna organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury, dla których organizatorem jest samorząd województwa

Działanie 3. Wspieranie przez wojewódzkie instytucje kultury, dla których organizatorem jest samorząd województwa nowatorskich projektów amatorskiej twórczości i aktywności kulturalnej w przestrzeni wsi i małych miasteczek regionu.

Wskaźniki:

- 1) liczba przedsięwzięć zrealizowanych przy wsparciu finansowym samorządu województwa (do 50)
- 2) liczba przedsięwzięć mających znaczenie dla budowy kapitału społecznego i rozwoju kultury regionu (do 15)
- 3) liczba działań edukacyjno-animacyjnych (do 9)
- 4) liczba programów propagujących kulturę mniejszości narodowych i etnicznych (do 10)
- 5) liczba przedsięwzięć mających na celu pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości regionalnej, narodowej, obywatelskiej i kulturowej (do 7)
- 6) liczba działań w obszarze współpracy międzypokoleniowej (do 3)
- 7) liczba działań w obszarze współpracy międzynarodowej twórców i animatorów życia kulturalnego (do 3)
- 8) liczba działań w obszarze wzmacniania tożsamości i indywidualności kulturowej regionu (do 3)
- 9) liczba przedsięwzięć o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym.
- 10) liczba przedsięwzięć o zasięgu regionalnym.
- 11) liczba przedsięwzięć zrealizowanych we współpracy organizacji pozarządowych i wojewódzkich instytucji kultury (min. 12)
- 12) liczba nowych organizacji, aplikujących o środki z budżetu Samorządu Województwa (min. 1).

Priorytet VII

Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.

Odpowiedzialny: Departament Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach Priorytetu VII realizowana będzie głównie w **obszarze realizacji zadań publicznych**, poprzez ich zlecenie w zakresie niżej wymienionych działań. Zadania wynikają z Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020.

Cel ogólny: poprawa ochrony przyrody i środowiska w województwie warmińsko-mazurskim

Działanie 1. Edukacja ekologiczna.

Działanie 2. Działania interwencyjne w celu wyeliminowania zagrożeń związanych ze środowiskiem przyrodniczym.

Działanie 3. Działania na rzecz zachowania walorów krajobrazowych i przyrodniczych w województwie warmińsko-mazurskim.

Działanie 4. Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej oraz monitoringu przyrodniczego i stanu środowiska.

Wskaźniki:

Liczba zrealizowanych inicjatyw mających na celu poprawę ochrony przyrody i środowiska w województwie warmińsko-mazurskim - co najmniej 2 inicjatywy.

Priorytet VIII

Rozwój turystyki

Odpowiedzialny: Departament Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach Priorytetu VIII realizowana będzie głównie w **obszarze realizacji zadań publicznych**, poprzez ich zlecenie w zakresie niżej wymienionych działań. Zadania wynikają ze Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Cel ogólny: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie potencjału turystycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Działanie 1. Organizacja imprez turystycznych promujących atrakcje i produkty turystyczne Warmii i Mazur.

Działanie 2. Działania mające na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności kadr turystycznych, wolontariuszy oraz turystów (ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej ze Szlakiem Frontu Wschodniego I Wojny światowej oraz wydawnictwami turystycznymi o zasięgu wojewódzkim).

Działanie 3. Wsparcie innowacyjnych rozwiązań w zakresie rozwoju turystyki wpisujących się w Strategię Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego, realizowanych przez społeczności lokalne oraz partnerstwa na rzecz rozwoju.

Działanie 4. Wdrożenie/rozwój ofert turystycznych województwa warmińsko-mazurskiego (rozumianych jako komplet usług i/lub przedmiotów materialnych, z których w czasie swojej podróży turysta korzysta lub konsumuje) opartych na potencjale Szlaku Kopernikowskiego.

Wskaźniki:

- 1) liczba imprez promujących atrakcje i produkty turystyczne – 4
- 2) liczba uczestników imprez turystycznych promujących atrakcje i produkty turystyczne Warmii i Mazur – 1000
- 3) liczba działań mających na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności kadr turystycznych -1
- 4) liczba innowacyjnych rozwiązań w zakresie rozwoju turystyki – 1
- 5) liczba ofert turystycznych opartych na potencjale Szlaku Kopernikowskiego - 2

Priorytet IX

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego

Odpowiedzialne: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach Priorytetu IX realizowana będzie głównie w **obszarze realizacji zadań publicznych**, poprzez udzielenie dotacji na ich realizację w zakresie niżej wymienionych działań. Zadania wynikają z ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Cel: Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Działanie 1. Udzielanie dotacji celowych organizacjom pozarządowym uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego na wsparcie realizacji następujących zadań:

1) Utrzymanie gotowości ratowniczej poprzez realizację następujących działań:

- pełnienie stałych dyżurów ratowniczych,
- prowadzenie patroli na obszarach wodnych,
- monitoring stanu wód i grubości pokrywy lodowej,
- ujawnianie zagrożeń bezpieczeństwa osób pływających i kąpiących, występowanie do właściwych podmiotów o usunięcie zagrożeń lub wstrzymanie eksploatacji obiektów oraz urządzeń wypoczynkowych, sportowych, rekreacyjnych położonych nad wodą,
- niezbędny remont i modernizacja posterunków wodnych,
- utrzymanie i funkcjonowanie pracy biura koordynującego działania ratowników (poprzez na przykład: zakup materiałów biurowych, sprzętu biurowego i jego naprawę, wydatki związane z funkcjonowaniem bazy posterunków ratowniczych, wynagrodzenia, ubezpieczenie ratowników zatrudnionych w organizacjach ratowniczych, sprzętu, mienia, opłaty za media),
- doposażenie grup ratowniczych w środki transportu lądowego i wodnego, sprzęt i ekwipunek niezbędny do prowadzenia działań ratowniczych, prowadzenie dokumentacji technicznej.

2) Prowadzenie działań ratowniczych, w tym prowadzenie patroli prewencyjnych.

3) Organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych oraz psów ratowniczych i ich przewodników poprzez realizację następujących działań:

- organizacja i prowadzenie oraz udział w szkoleniach wymaganych przepisami prawa dotyczącymi pracy w zawodzie ratownika wodnego uwzględniając specyfikę pracy,
- zakup niezbędnych materiałów i sprzętu do prowadzenia szkoleń,
- prowadzenie kursów na stopnie zawodowe ratowników.

4) Utrzymanie gotowości operacyjnej sprzętu ratowniczego poprzez realizację następujących działań: konserwację i zachowanie gotowości eksploatacyjnej łodzi, sprzętu, transportu, m.in. naprawa, konserwacja, wymiany płynów, oleju, badania techniczne, świadectwo klasy łodzi, rejestracja, ubezpieczenie.

5) Prowadzenie dokumentacji wypadków poprzez: sporządzanie rejestrów działań ratowniczych, raportów i innych niezbędnych dokumentów związanych z działaniami ratowniczymi.

Działanie 2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w ramach pracy społecznej organizacji wykonujących zadania z zakresu ratownictwa wodnego we współpracy z instytucjami publicznymi i innymi podmiotami w tym z organizacjami pozarządowymi poprzez: edukację dotyczącą bezpieczeństwa na obszarach wodnych, informowanie o zagrożeniach oraz regulaminach obowiązujących na pływalni, kąpieliskach, pouczania na temat bezpieczeństwa w związku z korzystaniem z wyznaczonych obszarów wodnych, pokazy ratownictwa wodnego, i inne formy promocji aktywności ukierunkowane bezpośrednio na problematykę radzenia sobie w sytuacjach pośredniego i bezpośredniego zagrożenia, które mogą wystąpić na akwenach.

Działanie 3. Współpraca służb ratownictwa wodnego z organizacjami pozarządowymi, ze służbami publicznymi i innymi podmiotami w celu zwiększenia bezpieczeństwa na wodach Warmii i Mazur.

Wskaźniki (opracowano na podstawie danych dot. roku 2015)

1) liczba przeszkolonych ratowników wodnych – 230

2) liczba zorganizowanych szkoleń ratowników wodnych lub psów ratowniczych - 43

3) liczba osób, którym udzielono pomocy - 1398

4) liczba akcji ratowniczych - 1123

5) liczba ratowników z podziałem na: zawodowych – 173 i społecznych - 401

Priorytet X

Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich

Odpowiedzialny: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Działania wskazane do objęcia wsparciem wynikają z zapisów Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, przyczyniając się do poprawy jakości życia na terenach wiejskich, m.in. Cel strategiczny 2: Wzrost aktywności społecznej. Cel operacyjny 7.2.1: Rozwój kapitału społecznego.

Głównym obszarem współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach Priorytetu X będzie **realizacja zadań publicznych** poprzez ich zlecenie. Zadania wskazane są poniżej.

Cel główny: Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich

Cel 1. Wspieranie rozwoju wsi tematycznych na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego, jako sposobu na pobudzenie aktywności społeczności lokalnych.

Działania:

1.1. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu rozwój już istniejących wsi tematycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Działanie dotyczy wyłącznie:

- organizowania wydarzeń charakterystycznych dla miejscowości tematycznych, związanych z tematem wiodącym wioski tematycznej,
- promowania wioski tematycznej z wykorzystaniem różnorodnych środków przekazu,
- wzbogacenia i rozszerzenia oferty wsi tematycznej.

1.2 Wspieranie przedsięwzięć z zakresu opracowania, wdrożenia i przetestowania kompleksowej oferty wsi tematycznej w jednej miejscowości na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

1.3. Wspieranie przedsięwzięć służących specjalizacji tematycznej wsi, rozwijaniu oferty i utrzymywaniu jej wysokiej jakości.

Wskaźniki:

Liczba przedsięwzięć mających na celu tworzenie lub rozwój wsi tematycznych – do 12.

Cel 2: Wzrost kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego.

Działania:

2.1. Wspieranie przedsięwzięć o charakterze ponadpowiatowych spotkań lokalnych liderów wiejskich (m. in. sołtysów) mających na celu wymianę doświadczeń i podnoszenie kompetencji.

2.2. Wspieranie przedsięwzięć o charakterze wizyt studyjnych dla mieszkańców wsi, wpływających na wzrost kompetencji niezbędnych do realizacji planowanych nowych inicjatyw w miejscowości.

2.3. Wspieranie działań aktywizujących na obszarach wiejskich z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa folklorystycznego i ludowego.

Wskaźniki:

Liczba inicjatyw wpływających na wzrost kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach wiejskich – do 12.

Priorytet XI

Wzmacnianie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim.

Odpowiedzialny: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Zadania wskazane w tym priorytecie wynikają z następujących programów wojewódzkich:

- 1) *Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020.*
- 2) *Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2017,*
- 3) *Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020,*
- 4) *Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2016 – 2020,*
- 5) *Programu Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020*
- 6) *„Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020”*
- 7) *„Wojewódzkiego Programu Polityki Prorodzinnej na lata 2012-2016”.*

Cel 1. Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityki społecznej.

Działanie 1.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi przy opracowywaniu i monitorowaniu programów wojewódzkich w obszarze polityki społecznej.

Wskaźniki:

- 1) *Powoływanie do zespołów/komisji opracowujących, monitorujących, opiniujących itp. co najmniej jednego przedstawiciela organizacji pozarządowych do każdego z zespołów.*
- 2) *Skierowanie do konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi 100% programów wojewódzkich z obszaru polityki społecznej, opracowywanych w danym roku.*

Cel 2. Współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji polityki społecznej

Działanie 2.1. Dofinansowywanie zadań publicznych, zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **pomocy społecznej**, tj.:

- 1) *wspieranie aktywności społecznej oraz promowanie pozytywnego wizerunku osób starszych,*
- 2) *wzmacnianie i promowanie integracji międzypokoleniowej,*
- 3) *organizacja w Olsztynie pierwszej dekadzie października, jednodniowej X Wojewódzkiej konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, obchodzonego 1 października każdego roku,*
- 4) *wspieranie inicjatyw mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych,*
- 5) *organizacja w Olsztynie XIX Wojewódzkiego Festynu Integracyjnego, o zasięgu regionalnym, dla osób niepełnosprawnych pod hasłem „Jesteśmy Razem”,*
- 6) *wydanie dwóch numerów biuletynu promującego działania realizowane w ramach XIX Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, tj. biuletynu inauguracyjnego i biuletynu podsumowującego XIX Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny,*
- 7) *wspieranie działań na rzecz osób bezdomnych.*

Działanie 2.2. Dofinansowywanie zadań publicznych, zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie** tj.:

1) z zakresu wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi:

- a) dofinansowanie programów aktywizujących i wspierających dzieci i młodzież w nabywaniu umiejętności społecznych, chroniących przed dysfunkcjami,
- b) przeciwdziałanie alkoholizmowi poprzez aktywizację i dokształcanie animatorów społecznych, liderów, koordynatorów (klubów młodzieżowych, świetlic) pracujących z dziećmi i młodzieżą w środowisku lokalnym, pedagogów ulicy,
- c) organizacja konferencji, przedsięwzięć wojewódzkich promujących „dobre praktyki” z zakresu profilaktyki uzależnień, szczególnie propagowanie działań aktywizujących młodzież w rozwiązywanie problemów społecznych, związanych z uzależnieniami,
- d) organizacja konferencji wojewódzkiej mającej na celu upowszechnianie wiedzy na temat szkodliwych skutków picia alkoholu przez kobiety w ciąży, w tym FAS i FAE,
- e) wspieranie kampanii oraz działań naprawczych skierowanych do osób prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu,
- f) wspieranie programów profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, dotkniętej chorobą alkoholową,
- g) zorganizowanie szkolenia „Diagnozowanie FASD” dla lekarzy i psychologów województwa warmińsko – mazurskiego.

2) z zakresu przeciwdziałania narkomanii:

- a) realizacja programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki selektywnej nakierowanych na dzieci i młodzież z grup podwyższonego ryzyka,
- b) podnoszenie kwalifikacji profilaktyków, pedagogów i wychowawców w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą (z wykorzystaniem nowoczesnych metod takich jak terapie skoncentrowane na rozwiązaniach),
- c) upowszechnianie nowoczesnych programów terapeutycznych dla osób zagrożonych i uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin na konferencji wojewódzkiej promującej „dobre praktyki” w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania narkomanii,
- d) prowadzenie działań naprawczych związanych z post rehabilitacją i readaptacją osób uzależnionych.

UWAGA

Konkursy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom uwarunkowane są wysokością wpływów do budżetu województwa w roku 2017 z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż hurtową alkoholu do 18%.

3) z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zorganizowanie w dniach 25 listopada – 10 grudnia wojewódzkich obchodów w ramach kampanii „Biała wstążka” poświęconej przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet oraz tzw. „Otwartych Drzwi” dla ofiar przemocy,
- b) zorganizowanie konferencji mającej na celu upowszechnianie „dobrych praktyk” w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działanie 2.3. Dofinansowanie, ze środków PFRON, zadań zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych**, tj.:

- 1) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji,

- 2) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielania informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych,
- 3) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:
  - a) mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
  - b) rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
  - c) usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach,
- 4) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez:
  - a) doradztwo zawodowe,
  - b) przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej,
  - c) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Działanie 2.4. Dofinansowanie organizacjom pozarządowym, ze środków PFRON, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów.

Działanie 2.5. Dofinansowanie ze środków PFRON i z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, których organizatorami są organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

1) objęcie nie mniej niż 2 tys. osób działaniami organizacji pozarządowych, które w 2017 r. otrzymały dotacje z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

2) przekazanie co najmniej 90% środków przeznaczonych na dany rok na dotacje celowe dla organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizujących zadania z obszaru polityki społecznej, znajdujących się w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

3) Zrealizowanie co najmniej trzech wydarzeń/spotkań/konferencji o zasięgu regionalnym z zakresu polityki społecznej, zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym.

Cel 3. Tworzenie warunków do społecznej aktywności oraz rozwijanie infrastruktury współpracy w obszarze polityki społecznej.

Działanie 2.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w organizowaniu szkoleń, seminariów, konferencji i innych spotkań.

Działanie 2.2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi angażującymi wolontariuszy przy realizacji zadań.

Działanie 2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju i promocji ekonomii społecznej.

Działanie 2.4. Upowszechnienie „dobrych praktyk” organizacji pozarządowych w obszarze polityki społecznej oraz nagradzanie najbardziej aktywnych organizacji pozarządowych oraz ich przedstawicieli.

Wskaźniki:

1. Zorganizowanie co najmniej trzech szkoleń, seminariów, konferencji i in. spotkań we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
2. Nagrodzenie co najmniej dwóch przedstawicieli najbardziej aktywnych organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej.

Priorytet XII

Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży

Odpowiedzialne: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Celem realizacji zadań zawartych w priorytecie jest tworzenie i wzmacnianie warunków do rozwoju potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodych ludzi, budowania lokalnych koalicji/partnerstw, głównie samorządów, instytucji publicznych i organizacji pozarządowych na rzecz młodzieży, rozwoju umiejętności współpracy międzypokoleniowej.

Zadania wynikają ze Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025: cel strategiczny: wzrost aktywności społecznej – rozwój kapitału społecznego – aktywni mieszkańcy: tworzenie warunków dla powstawania i rozwoju aktywności społecznej w każdym wieku; edukacja obywatelska (...); animowanie i wzmacnianie aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju lokalnego; rozwój partycypacji społecznej i wolontariatu oraz rozwijanie kompetencji społecznych liderów i animatorów.

Realizacja działań w Priorytecie XII odbywać się będzie we wszystkich 3 obszarach współpracy: **włączania organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych** (działanie 1.), **w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności** (działanie 2. I 3.) oraz **obszar realizacji zadań publicznych** (działanie 4.).

Planowane działania:

Działanie 1. Praca stałej grupy roboczej w obszarze sytuacji młodych ludzi na Warmii i Mazurach, ich potrzeb, możliwości, problemów, kierunków wspierania. Praca grupy może zostać rozszerzona o przedstawicieli innych podmiotów, w zależności od obszaru i zakresu zaangażowania w działania na rzecz młodzieży.

Działanie 2. Wspieranie działań zmierzających do integracji środowisk działających na rzecz młodzieży.

Działanie 3. Informowanie o działaniach podejmowanych na rzecz młodzieży, wspieraniu inicjatyw młodzieżowych, działalności lokalnych partnerstw/koalicji na rzecz młodzieży, programów wspierających tworzenie warunków rozwoju młodych ludzi (np. program Erasmus +, programy edukacji i aktywizacji obywatelskiej).

Działanie 4. Realizacja programu wspierania inicjatyw młodzieżowych w województwie warmińsko-mazurskim.

Wskaźniki:

- 1) odbędą się co najmniej 3 spotkania grupy roboczej (wskazanej w pkt 1);
- 2) kontynuacja programu wspierania inicjatyw młodzieżowych.
- 3) odbędzie się przynajmniej 1 spotkanie środowisk działających na rzecz młodzieży.

Priorytet XIII

Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego

Odpowiedzialne: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Działania zaproponowane w ramach priorytetu realizują zadania zawarte w Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, celu strategicznym 2: Wzrost aktywności społecznej; głównie w celu operacyjnym 7.2.1. Rozwój kapitału społecznego a także Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2021. Głównymi partnerami w realizacji zadań zawartych w Priorytecie są: Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, związki, federacje zarówno formalne jak i nieformalne organizacje pozarządowych oraz organizacje infrastrukturalne, wspierające działalność i rozwój innych organizacji pozarządowych.

OBSZAR I: Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych.

Cel 1. Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w kształtowaniu polityk publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Działanie 1.1. Organizacja konsultacji dokumentów wojewódzkich z organizacjami pozarządowymi.

Działanie 1.2. Działalność Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Działanie 1.3. Współpraca z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie spraw istotnych dla rozwoju sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego oraz współpracy organizacji pozarządowych z Samorządem Województwa, w tym w zakresie:

- udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w grupach roboczych, komisjach konkursowych, zespołach opiniodawczo-doradczych;
- zorganizowanie dorocznego spotkania Rady z Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- stała współpraca z Pełnomocnikiem Marszałka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi (spotkania, przekaz informacji itp.);
- przekazywanie do konsultacji projektów aktów prawa miejscowego,

Działanie 1.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie włączania ich przedstawicieli w prace grup opiniodawczo-doradczych, roboczych, komisji konkursowych tworzonych przez Samorząd Województwa w zależności od potrzeb.

OBSZAR II: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych.

Cel 2. Wzmocnienie roli organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych samorządu województwa w zakresie rozwoju sektora pozarządowego Warmii i Mazur, w tym zadań finansowanych z funduszy innych niż budżet Województwa.

Działanie 2.1. Zlecenie zadań publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie rozwoju sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego:

- 1) Edukacja organizacji pozarządowych w zakresie:
  - a) pozyskiwania środków na działalność, głównie w sposób inny niż z dotacji, czyli np. od sponsorów, darowizny osób fizycznych i prawnych, tworzenie i wdrażanie planów fundrisingowych. (zadanie ma być skierowane do przedstawicieli min. 10 organizacji z min. 2 powiatów);
  - b) tematyki realizowanych przez organizacje pozarządowe zadań publicznych oraz funkcjonowania organizacji – organizacja konferencji i szkoleń merytorycznych mających wpływ na jakość realizowanych zadań i funkcjonowanie organizacji (zadanie ma być skierowane do przedstawicieli min. 10 organizacji z min. 2 powiatów).
- 2) Edukacja obywatelska w szkołach, w szczególności: promocja i wzmocnienie działalności społecznej i obywatelskiej uczniów oraz rozwój współpracy szkół z organizacjami pozarządowymi, poprzez partnerską współpracę organizacji pozarządowych ze szkołami, np. w realizacji wspólnych przedsięwzięć, kampanii z udziałem uczniów, inicjatyw zwiększających ich wiedzę na temat sektora pozarządowego.

Działanie 2.2. Wsparcie zadań Samorządu Województwa dot.:

- 1) rozwoju sektora pozarządowego regionu w tym rozwoju wolontariatu;
- 2) rozwoju aktywności społecznej oraz obywatelskiej młodzieży;
- 3) działań w obszarze kultury mających wpływ na rozwój kapitału społecznego regionu realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie dofinansowania wkładów własnych do projektów finansowanych ze środków innych niż budżet Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

OBSZAR III: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności.

Cel 3. Rozwój potencjału organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego oraz wspieranie dywersyfikacji źródeł finansowania ich działalności.

Działanie 3.1. Wsparcie informacyjne, edukacyjne i doradcze organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków finansowych oraz dot. zwiększenia jakości realizowanych zadań publicznych w szczególności w zakresie otwartych konkursów ofert.

Działanie 3.2. Współpraca z samorządami lokalnymi w obszarze wymiany doświadczeń, dobrych praktyk i zwiększeniu kompetencji w zakresie współpracy z sektorem pozarządowym w szczególności poprzez organizację Forum Pełnomocników województwa warmińsko-mazurskiego oraz współorganizację Forum Rad Działalności Pożytku Publicznego.

Działanie 3.3. Współpraca Samorządu Województwa z organizacjami infrastrukturalnymi w ramach Porozumienia organizacji infrastrukturalnych z województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie wsparcia organizacji pozarządowych. Współorganizacja spotkania organizacji infrastrukturalnych.

Działanie 3.4. Współpraca przy organizacji dorocznej regionalnej konferencji organizacji pozarządowych.

Działanie 3.5. Wzmacnianie przekazywania informacji skierowanych do organizacji pozarządowych poprzez regionalną stronę internetową, w szczególności zawierającą: bazę organizacji pozarządowych

regionu, bazę projektów realizowanych przy udziale środków z budżetu Województwa, bazę organizacji/institucji wspierających organizacje pozarządowe, możliwość zamieszczania ogłoszeń dot. poszukiwania partnerów i wolontariuszy, członków komisji konkursowych, ekspertów.

Działanie 3.6. Współpraca z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego przy organizacji konkursu „Godni Naśladowania” promującego w szczególności działalność organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej, współpracę z samorządami, pracę animatorów społecznych. Promocja działalności organizacji pozarządowych i liderów lokalnych przy okazji innych inicjatyw i przedsięwzięć.

Działanie 3.7. Wsparcie działalności sieci organizacji, które udzielają innym podmiotom sektora pozarządowego dotacji i grantów na realizację zadań pożytku publicznego na podstawie otwartego konkursu ofert. Wzmacnianie roli tzw. „regrantingu”, jako formy realizacji zadań publicznych.

Działanie 3.8. Promocja wydarzeń realizowanych przez organizacje pozarządowe wspieranych z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, poprzez strony internetowe.

Działanie 3.9. Analiza funkcjonowania regionalnego ośrodka, którego celem jest działalność na rzecz organizacji pozarządowych w zakresie określonym w art. 4 ust. 1-32a ustawy.

Cel 4. Rozwój wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim.

Działanie 4.1. Zlecenie zadań publicznych Samorządu Województwa w zakresie rozwoju wolontariatu w różnych obszarach życia społecznego, w szczególności:

- 1) Wsparcie organizatorów wolontariatu poprzez np. szkolenia, organizację spotkań regionalnych. Zadanie ma być kierowane do min. 10 organizacji pozarządowych lub instytucji organizujących wolontariat.
- 2) Organizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza w wymiarze regionalnym.

Działanie 4.2. Współpraca i wsparcie konkursów, których celem jest promowanie wolontariatu i pracy wolontariuszy, np. „Barwy Wolontariatu”, „Samorządowy Konkurs Ośmiu Wspaniałych”.

Działanie 4.3. Diagnoza sytuacji wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim.

Działanie 4.4. Opracowanie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim.

Wskaźniki:

- 1) liczba szkoleń, konferencji, seminariów, spotkań organizowanych lub wspieranych przez samorząd województwa, mających na celu wsparcie potencjału organizacji pozarządowych, w których uczestniczą członkowie organizacji pozarządowych – co najmniej 5;
- 2) liczba uczestników w/w spotkań, przeszkolonych osób itp. – co najmniej 200;
- 3) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w podejmowanych inicjatywach – co najmniej 50;
- 4) organizacja co najmniej jednego spotkania w ramach Forum Pełnomocników Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- 5) organizacja co najmniej jednego spotkania organizatorów wolontariatu;
- 6) wsparcie co najmniej 2 programów edukacji obywatelskiej
- 7) organizacja co najmniej 2 spotkań sieci organizacji pozarządowych
- 8) organizacja 1 konkursu promującego m.in. działalność organizacji pozarządowych w regionie.

Priorytet XIV

Integracja środowisk kombatanckich i koordynacja ich działań oraz działalność na rzecz osób represjonowanych

Odpowiedzialny: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Realizacja działań w Priorytecie XIV odbywać się będzie we wszystkich 3 obszarach współpracy: **włączania organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych** (działanie 5,10), **w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności** (działanie 1,5) oraz **obszar realizacji zadań publicznych** (działanie 2, 3, 4, 5,7,8,9).

Działanie 1. Współpraca przy organizacji spotkań, konferencji i innych wydarzeń z organizacjami kombatanckimi i zrzeszającymi osoby represjonowane oraz wspierającymi te środowiska, tworzenie kalendarza imprez wojewódzkich - m.in. związanych z obchodami rocznic walk o niepodległość RP oraz zachowaniem pamięci o ofiarach wojny i okresu powojennego.

Działanie 2. Współpraca ze środowiskami weteranów walk o niepodległość i suwerenność Polski przy organizacji spotkań, konferencji i innych wydarzeń mających na celu pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej szczególnie wśród młodzieży szkolnej.

Działanie 3. Działalność dokumentacyjna i wydawnicza związana z kultywowaniem i upowszechnianiem tradycji walk o niepodległość i suwerenność RP oraz pamięci o kombatanckich i o ofiarach wojny i okresu powojennego.

Działanie 4. Organizacja obchodów Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej.

Działanie 5. Organizacja pracy i promocja Warmińsko-Mazurskiej Rady ds. Kombatanckich i Osób Represjonowanych.

Działanie 6. Współpraca i monitoring programu : „Szpital/placówka przyjazna kombatanckim”.

Działanie 7. Współpraca z samorządami lokalnymi przy realizacji zadań w zakresie opieki zdrowotnej, usług opiekuńczych i szeroko rozumianej pomocy środowiskom kombatanckim.

Działanie 8. Współorganizacja obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Działanie 9. Pomoc przy tworzeniu w organizacjach kombatanckich grup samopomocowych, których członkowie będą wzajemnie się wspierać w trudnościach życia codziennego.

Działanie 10. Działalność Wojewódzkiej Rady Konsultacyjnej do spraw Działaczy Opozycji i Osób Represjonowanych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Priorytet XV

Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego

Odpowiedzialny: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Działania zaproponowane w ramach priorytetu realizują zadania zawarte w Programie rozwoju żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2016-2020.

Realizacja działań w Priorytecie XV odbywać się będzie przede wszystkim w obszarze realizacji zadań publicznych.

Cel współpracy: Upowszechnianie wiedzy dot. żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości.

Działanie 1. Wspieranie działań dot. edukacji konsumenta oraz pracowników segmentu HoReCa w zakresie żywności regionalnej, naturalnej wysokiej jakości, rozpoznawalności żywności ekologicznej oraz zdrowego stylu życia.

Działanie 2. Wspieranie działań w zakresie upowszechnienia wiedzy i promocji dot. żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości oraz wytwarzanej w sposób rzemieślniczy.

Działanie 3. Podnoszenie świadomości konsumenckiej w zakresie produkcji żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości, umiejętności i kwalifikacji przedstawicieli branży (kucharzy, producentów żywności produkowanej w sposób rzemieślniczy) poprzez np. organizację konkursów kulinarnych, warsztatów kulinarnych, warsztatów w zakresie zdrowego odżywiania, projektowanie narzędzi i gier edukacyjnych, tworzenie przewodników kulinarnych, tworzenie platformy współpracy dotyczących ww. żywności.

Działanie 4. Wspieranie działań szkoleniowych o zróżnicowanym charakterze (nt. zdrowego odżywiania, szkolenia techniczne, eksperckie, branżowe etc.)

Działanie 5. Wspieranie działań na rzecz prowadzenia działań naukowych, w tym tekstów konsumenckich w zakresie promowania zrównoważonego, zdrowego stylu życia opartego o wyróżniki żywności regionalnej, tradycyjnej i naturalnej wysokiej jakości oraz budowanie bazy wiedzy historycznej.

Wskaźniki

- 1) liczba przedsięwzięć mających na celu upowszechnienie wiedzy dot. żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości – do 15
- 2) liczby uczestników projektów realizowanych przez organizacje (min. 100)

ROZDZIAŁ IV

Warunki realizacji programu.

1. Termin realizacji programu

Realizacja programu nastąpi w roku 2017. Ogłoszenie pierwszego otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych na realizację niektórych zadań zawartych w programie współpracy na rok 2017 i na zasadach opisanych w programie - planuje się po uchwaleniu projektu budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rok 2017 przez Zarząd Województwa, tj. w pierwszym tygodniu grudnia. Rozstrzygnięcie konkursu i zawarcie umów nastąpi po uchwaleniu przez Sejmik Województwa budżetu na rok 2017.

Szczegółowe terminy realizacji przyjętych celów i działań ujęte zostaną w rocznym planie pracy każdego departamentu i biura Urzędu Marszałkowskiego oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy koordynujących zadania w obrębie określonego priorytetu.

2. Sposób oceny realizacji programu

Raporty końcowe z realizacji programu przygotowane zostaną przez poszczególne departamenty, biura oraz WUP, z wykorzystaniem wskaźników zawartych w dokumencie. Wskaźniki podzielono na specyficzne dla poszczególnych priorytetów oraz ogólne do całego programu - w załączniku nr 3 do dokumentu zawarto zestaw wskaźników jednakowych dla większości priorytetów. Znaczna część wskaźników została określona w formie liczbowej. Są to liczby o wartości przybliżonej. Punktem odniesienia oceny realizacji programu będzie wartość wskaźników wskazana w sprawozdaniu z realizacji programu współpracy w roku 2016.

Analiza osiągniętych rezultatów zostanie dokonana przez komórki odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań, a także Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego na podstawie zebranych informacji przygotowuje „Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2017”. Po uzyskaniu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, oceniającej realizację programu w 2017 r., dokument zostanie przedstawiony Zarządowi Województwa, a następnie Radnym Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

3. Finansowanie programu

Zakres realizacji działań ujętych w Programie w znacznej części uzależniony jest od wielkości środków finansowych przewidzianych w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie przypadających na rok 2017 województwu warmińsko-mazurskiemu według algorytmu na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* oraz od możliwości finansowych organizacji pozarządowych. Istotnym elementem będzie zdolność stron współpracy do pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych, w tym funduszy strukturalnych na realizację części przyjętych zadań.

Należy również podkreślić, że realizacja niektórych działań nie wymaga dużych dodatkowych nakładów finansowych i te będą wdrażane systematycznie w ramach bieżących środków Samorządu Województwa. Wielkość tych środków nie została uwzględniona w poniższej tabeli, a jej wysokość w ciągu roku szacuje się na ok. 200 tys. (na podstawie danych z monitoringu programu współpracy za rok 2015).

Z uwagi na fakt, iż środki finansowe przeznaczone na realizację zadań zawartych w Priorytecie XI, **Działanie 2.2. pkt. 1 i 2** pochodzą z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż hurtową alkoholu, tj. zadań publicznych z zakresu **wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi** oraz **przeciwdziałania narkomanii** (w ramach wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wojewódzkiego programu przeciwdziałania narkomanii), będą one mogły być finansowane w drodze konkursu dopiero po oszacowaniu realnych wpływów do budżetu Województwa.

Konkursy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom uwarunkowane są wysokością wpływów do budżetu województwa w roku 2017 z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż hurtową alkoholu do 18%.

W związku z tym, że realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, zleczanych organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych, uzależniona będzie od wielkości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazanych Samorządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego według algorytmu, przedstawione poniżej planowane kwoty mogą ulec zmianie.

Kwoty przeznaczone na realizację poszczególnych zadań programu, ostatecznie obowiązujące, wskazane będą w uchwale budżetowej na rok 2017 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz w uchwale Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie podziału środków przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych na realizację zadań w roku 2017.

W przypadku zmniejszenia dochodów własnych samorządu województwa, środki na realizację zadań zawartych w programie będą odpowiednio zmniejszone.

Planowane kwoty
na realizację zadań zleconych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
przez organizacje pozarządowe w roku 2017
(w porównaniu z kwotami planowanymi w PW 2016)

Lp.	Nazwa priorytetu/zadania	Kwota planowana w 2016	Kwota planowana w 2017
1.	Edukacja i promocja zdrowia publicznego	100 000 zł	115 000 zł
2.	Rozwój kultury fizycznej	3 160 000 zł	2 905 000 zł
3.	Integracja europejska i współpraca międzynarodowa	80 000 zł	100 000 zł
4.	Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta	20 000 zł	20 000 zł
5.	Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	358 800 zł	360 000 zł (w tym 51 000 zł – umowy wieloletnie)
6.	Ekologia, ochrona zwierząt i ochrona dziedzictwa przyrodniczego	55 000 zł	55 000 zł
7.	Rozwój turystyki	140 000 zł	140 000 zł (w tym 20 000 zł – umowy wieloletnie)
8.	Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	400 000 zł	400 000 zł
9.	Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich	52 000 zł	60 000 zł
10.	Pomoc społeczna	129 600 zł	129 600 zł
11.	Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi	0	100 000 zł
12.	Przeciwdziałanie narkomanii	60 000 zł	60 000 zł
13.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	20 000 zł	20 000 zł
14.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych (środki PFRON)	200 000 zł	200 000 zł
12.	Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego	130 000 zł	130 000 zł (w tym 8 500 zł – umowy wieloletnie)
13.	Rozwój wolontariatu	40 000 zł	40 000 zł
14.	Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży	30 000 zł	30 000 zł
15.	Integracja środowisk kombatanckich	25 000 zł	25 000 zł
16.	Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego	0	50 000 zł
17.	Rezerwa celowa na zadania w trybie art. 19a ustawy	0	50 000 zł
RAZEM:		5 008 400 zł	4 989 600 zł

Zasady i formy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko- Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2017

Zasady współpracy

Zasady współpracy samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi zostały szczegółowo opisane w programie współpracy na lata 2016-2021. Są to:

- 1. Zasada pomocniczości**
- 2. Zasada suwerenności stron**
- 3. Zasada partnerstwa**
- 4. Zasada efektywności**
- 5. Zasada uczciwej konkurencji**
- 6. Zasada jawności**

Strony współpracy

1. Ze strony Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego:
  - 1) Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - 2) Zarząd Województwa Warmińsko–Mazurskiego,
  - 3) Pełnomocnik Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, jednocześnie kierownik Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego – m.in. koordynuje działania w zakresie opracowania, realizacji i monitoringu programu współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi oraz organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań samorządu województwa,
  - 4) departamenty i biura Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego - wykonują zadania merytoryczne samorządu województwa. Do zadań departamentów i biur należy realizacja zadań priorytetowych zawartych w programie, za które dana jednostka jest odpowiedzialna, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecenie zadań podmiotom III sektora. Odpowiedzialne są one również za obsługę stałych i doraźnych zespołów o charakterze opiniodawczo – doradczym powoływanych przede wszystkim do określenia zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz zaopiniowania projektów organizacji wspieranych przez samorząd województwa. Współpracują one w tym zakresie z Pełnomocnikiem Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
  - 5) wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne
  - 6) Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

2. W komórkach organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego współpracujących z organizacjami pozarządowymi wyznaczani są pracownicy odpowiedzialni za kontakt i współpracę z podmiotami III sektora.
3. Ze strony sektora pozarządowego - *podmioty określone w dokumencie jako „organizacje pozarządowe”*:
  - 1) organizacje pozarządowe oraz ich związki i reprezentacje działające w sferze pożytku publicznego tj.: osoby prawne lub jednostki nie posiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, i nie działają w celu osiągnięcia zysku,
  - 2) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
  - 3) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
  - 4) spółdzielnie socjalne,
  - 5) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników,
  - 6) grupy nieformalne podejmujące działania w sferze pożytku publicznego;

oraz Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego; Rada składa się z reprezentacji organizacji pozarządowych powiatów województwa warmińsko-mazurskiego, związków stowarzyszeń, organizacji i innych podmiotów sektora pozarządowego o zasięgu wojewódzkim. Rada działa na podstawie Statutu, który określa cel jej działania: rozwój społeczeństwa obywatelskiego województwa warmińsko-mazurskiego poprzez reprezentowanie, wzmocnienie i integrowanie sektora pozarządowego.

Główne zadania Rady:

- wyłania swoich przedstawicieli do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - współpracuje z Pełnomocnikiem przy organizacji dorocznej konferencji organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego,
  - wyłania przedstawicieli sektora pozarządowego do zespołów opiniodawczo-doradczych i monitorujących powoływanych przez samorząd województwa – współpracuje przy tworzeniu listy ekspertów,
  - co roku przeprowadza Konkurs „Godni Naśladowania” promujący szczególnie działalność sektora pozarządowego oraz współpracę samorządów z organizacjami pozarządowymi.
5. Zespoły wspólne, grupy robocze, rady m.in.: Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – powoływana przez Marszałka Województwa na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zasady powoływania członków Rady oraz organizację jej pracy określa uchwała Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Formy współpracy

WSPÓŁPRACA FINANSOWA

1. Współpraca o charakterze finansowym może odbywać się w formach:
  - 1) powierzania wykonania zadania samorządu województwa, wraz z udzieleniem dotacji

- na finansowanie jego realizacji;
- 2) wspierania zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.
  2. Podstawowym trybem przekazywania środków finansowych organizacjom pozarządowym jest otwarty konkurs ofert.
  3. Zadania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa na wodach dofinansowywane są w trybie uchwały Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
  4. Konkursy na realizację zadań samorządu województwa będą ogłaszane nie wcześniej niż po uchwaleniu przez Zarząd Województwa projektu budżetu.
  5. Przy składaniu oferty na wsparcie realizacji zadania organizacja pozarządowa zapewnia wkład własny, stanowiący co najmniej 10% całkowitej wartości zadania. Szczegółowe zasady wnoszenia wkładów własnych określone są w ogłoszeniu konkursowym. Przy ocenie ofert brane są pod uwagę wysokość i źródło wkładu własnego finansowego organizacji.
  6. Zadanie realizowane ma być w roku 2017. Szczegóły określa oferta i umowa na realizację zadania.
  7. W 2017 r. mogą zostać zlecane zadania wieloletnie wskazane w wieloletnim programie współpracy.
  8. Oferty na realizację zadań pożytku publicznego mogą składać wyłącznie organizacje prowadzące działalność w sferze pożytku publicznego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (bez względu na siedzibę organizacji).
  9. Zadania spoza pożytku publicznego mogą być zlecane i dofinansowywane przez samorząd województwa w trybie Uchwały Nr XIX/366/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałającym w celu osiągnięcia zysku na realizację zadań publicznych innych niż wskazane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sposobu rozliczania dotacji oraz kontroli wykonywania zleconych zadań.
  10. Zasady przyznawania dotacji oraz tryb i kryteria wyboru ofert są jawne i podawane do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert oraz niniejszym dokumencie.
  11. Przy wyborze ofert uczestniczy komisja konkursowa. Opiniuje ona oferty spełniające wymogi formalne. Oceny ofert pod względem formalnym dokonuje komórka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego odpowiedzialna za realizację zadań danego obszaru. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert, w tym kryteria oceny merytorycznej ofert (karta oceny oferty) stanowią Załącznik nr 2 do programu współpracy.
  12. Ogłoszenia o otwartych konkursach ofert a także rozstrzygnięcia konkursów, publikowane są w: Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce „organizacje pozarządowe” w części: „otwarte konkursy ofert”, na stronie internetowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
  13. Organizacja może z własnej inicjatywy złożyć wniosek wykonania zadania publicznego w trybie art. 12 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wniosek zawiera w szczególności: opis zadania oraz szacunkową kalkulację kosztów. W takiej sytuacji samorząd w terminie nie przekraczającym jednego miesiąca rozpatruje ofertę i informuje wnioskodawcę o podjętej decyzji. W sytuacji, gdy dostrzega zasadność realizacji zadania ogłasza otwarty konkurs ofert.
  14. Samorząd może zlecić realizację zadania w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z pominięciem otwartego konkursu ofert.
  15. Umowa na realizację zadania zawierana jest niezwłocznie po rozstrzygnięciu konkursu przez Zarząd Województwa. Odstępstwem od tej zasady są sytuacje niezależne od Samorządu Województwa.
  16. Kontroli i oceny realizacji zadania przez organizację pozarządową dokonują pracownicy departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Wyniki kontroli oraz oceny realizacji zadań publicznych są brane pod uwagę przy wyborze ofert na realizację zadań w kolejnych latach.
  18. W celu ułatwienia organizacjom pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, istnieje możliwość dofinansowania wkładu własnego organizacji pozarządowej wymaganego przy realizacji projektów obejmujących wykonanie zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie: rozwoju sektora pozarządowego,

w tym rozwoju wolontariatu, wsparcia aktywności społecznej i obywatelskiej młodzieży oraz działań w obszarze kultury mających wpływ na rozwój kapitału społecznego regionu.

WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA

1. Współpraca pozafinansowa Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w szczególności polega na:
  - 1) wymianie informacji będącej podstawą prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa, na podstawie których opracowywane będą zadania i programy celowe, a także o kierunkach prowadzonej działalności;
  - 2) opiniowaniu i konsultowaniu opracowań, analiz, programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań;
  - 3) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami;
  - 4) zawieraniu porozumień i umów dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów;
  - 5) tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze opiniodawczym, doradczym i konsultacyjnym;
  - 6) zawieraniu umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
2. Marszałek Województwa może **objąć honorowym patronatem działania lub projekty** prowadzone przez organizacje. Wniosek w tym zakresie składa się w Gabinetcie Marszałka nie później niż 6 tygodni przed planowanym przedsięwzięciem. Wzór wniosku wraz z regulaminem udziału w komitetach honorowych oraz obejmowania i sprawowania Patronatu przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego nad przedsięwzięciami o znaczeniu i zasięgu regionalnym i ogólnokrajowym jest dostępny na stronie internetowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
3. Organizacja pozarządowa może **otrzymać rekomendację projektu**, w celu ułatwienia pozyskiwania przez nią środków finansowych zewnętrznych. Aby otrzymać rekomendację należy wystąpić z pismem do Marszałka Województwa wraz ze składanym wnioskiem grantowym lub jego opisem. Marszałek może odmówić udzielenia rekomendacji w sytuacji, gdy projekt nie jest zgodny z obowiązującą strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego bądź gdy uzna wnioskującą organizację za niewiarygodną.
4. Samorząd Województwa, w miarę możliwości, będzie **zamieszczał informacje o organizacjach i ich inicjatywach** w wydawanych przez siebie materiałach informacyjno-promocyjnych lub na własnej stronie internetowej.
5. Komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie **prowadzą konsultacje społeczne** aktów prawa miejscowego z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz organizacjami pozarządowymi w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji zgodnie z właściwością. Konsultacje prowadzone są zgodnie z trybem określonym w uchwale Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2016 r. lub na podstawie innych przepisów. Konsultacje mogą prowadzić również jednostki organizacyjne Samorządu Województwa.
6. **Konferencja organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego.**
Raz w roku Samorząd Województwa z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego organizuje konferencję organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego. Na konferencję zapraszane są organizacje pozarządowe regionu. Konferencja ma na celu m. in. przekazanie bieżących informacji nt. współpracy samorządu z organizacjami, dyskusję dot. istotnych zagadnień wzajemnej współpracy lub rozwoju sektora pozarządowego regionu. Może podczas niej nastąpić rozstrzygnięcie Konkursu „Godni Naśladowania”.
7. **Pomoc w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych.**
Działanie zostało szczegółowo opisane w Priorytecie IV: Integracja europejska i współpraca międzynarodowa.

8. Udostępnianie lokali.

Istnieje możliwość nieodpłatnego udostępnienia pomieszczeń Samorządu Województwa organizacjom pozarządowym, głównie na spotkania, konferencje itp. każdorazowo w porozumieniu z departamentem merytorycznym lub Pełnomocnikiem Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i po uzyskaniu zgody komórki korzystającej lub zarządzającej nieruchomością.

9. Strona internetowa.

Informacje skierowane do organizacji pozarządowych umieszczane są m.in. na stronie internetowej Samorządu Województwa. Dokumenty np. program współpracy, dokumenty konkursowe itp. umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – <http://bip2.warmia.mazury.pl> w zakładce: „Organizacje Pozarządowe”. Istotne informacje Samorządu Województwa zamieszczane są również w serwisie regionalnym sektora pozarządowego: www.rowop.pl lub www.wim.ngo.pl. Rekomenduje się aby organizacje pozarządowe realizujące zadania zlecone zamieszczały informacje o realizowanych projektach na stronie www.rowop.pl.

10. Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego prowadzi bazę adresów mailowych organizacji pozarządowych regionu, poprzez którą przesyła informacje do organizacji. Baza ta jest uzupełniana na bieżąco. Jeżeli organizacja chce otrzymywać informacje, powinna zgłosić to mailem, na adres: op@warmia.mazury.pl.

11. Współpraca w zakresie promocji województwa odbywa się m.in. poprzez udostępnianie organizacjom materiałów promocyjnych regionu, w przypadku uczestniczenia przez nie w wydarzeniach o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym. W przypadku imprez organizowanych przez organizacje o szczególnie ważnym charakterze promocyjnym dla regionu, Samorząd Województwa może włączyć się w ich organizację. Zadania dot. promocji regionu koordynuje Departament Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

12. Organizacje pozarządowe współpracujące z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego są zobowiązane do informowania o zaangażowaniu Samorządu Województwa w realizację wspólnego projektu lub zadania zleconego w wydawanych publikacjach, na konferencjach itp. Wszystkie materiały publikowane na wszelkiego rodzaju nośnikach, finansowane ze środków Samorządu Województwa, muszą zawierać informację o współudziale finansowym Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Organizacjom udostępniane jest **logo województwa** do wykorzystania w materiałach publikowanych w związku ze zlecanymi zadaniami dofinansowanymi przez Samorząd Województwa. Szczegóły określa umowa pomiędzy Województwem a organizacją.

LOGO WOJEWÓDZTWA zawiera żółty symbol słońca, jasny zielony symbol lasów, zieleni, błękitny symbol jezior oraz szary logotyp WARMIA MAZURY.

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA

KOMISJI KONKURSOWYCH

do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań samorządu województwa warmińsko-mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych – w dalszej części zwany „trybem” - do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań samorządu województwa warmińsko-mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w dalszej części zwane „organizacjami pozarządowymi” - określa zasady powoływania i pracy komisji konkursowych tworzonych na potrzeby rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert dot. zadań publicznych samorządu województwa realizowanych w roku 2017.

1. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na potrzeby rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, dla każdego obszaru zadań, powołuje uchwałą komisję konkursową opiniującą złożone oferty organizacji pozarządowych.
2. Komisja konkursowa składa się z co najmniej 5 osób.
3. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 biorące udział w konkursie, z zastrzeżeniem ust. 9.
4. W skład komisji konkursowej wchodzi w szczególności:
  - 1) dyrektor/kierownik lub pracownik komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie odpowiadającej za realizację zadania konkursowego, będący jednocześnie przewodniczącym komisji,
  - 2) Pełnomocnik Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, lub wskazany przez niego pracownik Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
  - 3) pracownik lub pracownicy komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie merytorycznie odpowiedzialnej za realizację zadań wskazanych w konkursie,
  - 4) dwie osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, według listy ekspertów sektora pozarządowego utworzonej przez Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego we współpracy z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
5. Osoby wymienione w ust. 4 pkt 1 i 3 wskazuje dyrektor/kierownik komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie merytorycznie odpowiedzialnej za realizację zadań w danym obszarze.
6. Udział w pracach komisji mogą wziąć również inne osoby wskazane przez Zarząd Województwa.
7. Lista ekspertów sektora pozarządowego do pracy w komisjach konkursowych wskazana w ust. 4 pkt 4 jest tworzona przez Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w porozumieniu z Radą

Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego spośród osób zgłaszanych przez organizacje pozarządowe.

8. Komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
9. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych w ust. 4 pkt 4 jeżeli:
  - 1) Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego lub żadna organizacja pozarządowa nie wskaże osób do składu komisji konkursowej,
  - 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej lub
  - 3) wszystkie powołane w skład komisji osoby podlegają wyłączeniu zgodnie z ust. 10 i 11 trybu.
10. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.) dotyczące wyłączenia pracownika.
11. W pracach komisji konkursowej nie może brać udziału osoba powiązana z podmiotem składającym ofertę, czyli osoba pozostająca z nim w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jej prawa lub obowiązki, jako członka komisji, tj. w szczególności:
  - 1) jest członkiem, wolontariuszem, członkiem władz podmiotów ubiegających się o dotację
  - 2) jest małżonkiem, krewnym czy powinowatym do drugiego stopnia lub związana jest z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli lub pozostaje w stosunku nadrzędności służbowej z członkiem, wolontariuszem, członkiem władz podmiotów ubiegających się o dotację; powody wyłączenia osoby z prac komisji trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli,
  - 3) jest przedstawicielem organizacji, albo której przedstawicielem organizacji jest jedna z osób wymienionych w pkt 2.
12. Każdy członek komisji konkursowej podpisuje oświadczenie w tej sprawie, będące *załącznikiem nr 1* do trybu powoływania i zasad działania komisji konkursowych – przed rozpoczęciem posiedzenia, o którym mowa w ust. 13.
13. Posiedzenia komisji konkursowej zwołuje przewodniczący lub osoba przez niego upoważniona, z tym że członkowie komisji konkursowej są skutecznie powiadamiani o terminie i miejscu posiedzenia najpóźniej tydzień przed jego odbyciem.
14. Wymagane kworum dla skutecznego odbycia się posiedzenia komisji konkursowej to obecność co najmniej połowy składu komisji.
15. Posiedzenia komisji konkursowej obsługuje komórka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie odpowiadająca za realizację zadań będących przedmiotem konkursu ofert. Dokonuje ona również sprawdzenia ofert pod względem formalnym, zgodnie z kartą oceny formalnej stanowiącej załącznik do ogłoszenia konkursu. Oferty spełniające wymogi formalne przekazuje komisji konkursowej do oceny merytorycznej.
16. Członkowie komisji konkursowej dokonują oceny ofert, które spełniły wymogi formalne. Podczas posiedzenia komisji mają oni prawo wglądu do ofert, które nie spełniły wymogów formalnych.
17. W przypadku zakwestionowania przez co najmniej jednego członka komisji konkursowej prawidłowości oceny formalnej dokonanej przez departament/biuro odpowiedzialne za realizację zadania, oferta podlega ponownemu rozpatrzeniu pod względem formalnym podczas posiedzenia komisji. W przypadku pozytywnej oceny formalnej zostaje dopuszczona do oceny merytorycznej.
18. W przypadku wątpliwości na etapie oceny formalnej oferty dot. kryterium, jakim jest: „zgodność oferty z priorytetami i zadaniami zawartymi w ogłoszeniu konkursowym”, oferta może zostać oceniona przez komisję konkursową w trybie opisanym w ust. 24.
19. Członkowie komisji konkursowej mają możliwość wglądu w oferty konkursowe w odpowiedniej komórce organizacyjnej, na tydzień przed planowanym posiedzeniem komisji. Możliwe jest również przekazanie ofert do oceny merytorycznej w wersji elektronicznej, w przypadku opracowania i przyjęcia procedury udostępniania ofert członkom komisji konkursowych w wersji elektronicznej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W ciągu tego okresu mają oni prawo dokonać indywidualnej oceny ofert na kartach oceny oferty, będącej *załącznikiem nr 2* do niniejszego trybu. Karty przekazywane są przewodniczącemu komisji przed lub w trakcie posiedzenia, o którym mowa w ust. 13, podczas którego uzgadniana jest ostateczna opinia komisji konkursowej.
20. Każda oferta musi być zaopiniowana przez nie mniej niż 3 członków komisji konkursowej. Przy ocenie ofert konkursowych komisja kieruje się kryteriami określonymi w ogłoszeniu

konkursowym oraz zapisami zawartymi w rocznym programie współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi, kryteriami oceny oferty zawartymi w *karcie oceny oferty* będącej załącznikiem nr 2 do niniejszego trybu.

21. Przy ocenie oferty członkowie komisji konkursowej biorą pod uwagę sposób realizacji zadań zleconych w poprzednich latach oraz rozliczania się organizacji z dotacji udzielanych przez Samorząd Województwa. Informację taką przekazuje członkom komisji departament/biuro odpowiedzialne za organizację pracy komisji. W przypadku nieprawidłowości w w/w zakresie komisja w trybie określonym w ust. 24 może obniżyć średnią całkowitą ocenę oferty w skali od 1 do 5 punktów.
22. Przy ocenie punktowej oferty komisja konkursowa kieruje się następującymi zasadami:
  - 1) Minimalny próg punktowy, by oferta została rekomendowana do dofinansowania, wynosi 25 punktów w skali 41 punktowej, z zastrzeżeniem pkt 2. W przypadku nie osiągnięcia w/w progu oferta nie może zostać wybrana do realizacji.
  - 2) W przypadku jeżeli w ogłoszeniu konkursowym nie wskazano istotnego ze względu na rodzaj zadania dodatkowego kryterium merytorycznego, minimalny próg punktowy rekomendujący ofertę do dofinansowania wynosi 23 pkt w skali 38 punktowej.
  - 3) Na ocenę oferty składa się średnia punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji z zastrzeżeniem określonym w ust. 21.
  - 4) W przypadku rozbieżności pomiędzy całkowitymi ocenami oferty poszczególnych członków komisji konkursowej wynoszących 10 punktów i powyżej oferta podlega dodatkowo ocenie kolejnego członka komisji. Zasada ta nie ma zastosowania w przypadku gdy oferta oceniona jest przez wszystkich członków komisji konkursowej biorących udział w posiedzeniu.
  - 5) W przypadku protestu dot. ogólnej oceny oferty, zgłoszonego przez przynajmniej jednego członka komisji, przewodniczący komisji konkursowej zarządza dokonanie oceny oferty przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków komisji. Ze wszystkich dokonanych ocen zostanie wyciągnięta średnia ocena oferty.
23. W przypadku ofert z największą liczbą punktów, rekomendowanych przez komisję konkursową do dofinansowania, a wymagających poprawek, komisja zobowiązana jest w uwagach opisać rekomendowane poprawki.
24. W przypadku ofert, które nie osiągnęły minimalnego progu punktowego rekomendujących ją do dofinansowania, członkowie komisji oceniający ofertę są zobowiązani do wspólnego uzasadnienia oceny. Uzasadnienie zostaje umieszczone w protokole z pracy komisji, o którym mowa w ust. 26.
25. W sytuacjach tego wymagających komisja konkursowa podejmuje ostateczne decyzje w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji. W przypadku równej liczby głosów, po ponownym rozpatrzeniu sprawy przeprowadza się ponowne głosowanie. O ile w ponownym głosowaniu nie nastąpi rozstrzygnięcie - decyduje głos przewodniczącego komisji.
26. Z przebiegu każdego posiedzenia sporządza się protokół wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 niniejszego trybu, który podpisuje przewodniczący lub osoba wyznaczona przez niego do prowadzenia posiedzenia komisji konkursowej i protokolant.
27. Komisja konkursowa na podstawie informacji zawartych w ofercie oraz ogłoszeniu konkursowym może rekomendować doprecyzowanie zakresu zadania, zaproponować kwotę dofinansowania a także wskazać pozycje wymienione w budżecie, które, zdaniem komisji mogą być objęte dofinansowaniem. Rekomendacje powinny zostać zawarte w protokole, o którym mowa w ust. 26. i są brane pod uwagę przez właściwą komórkę organizacyjną Urzędu Marszałkowskiego przy negocjowaniu aktualizacji zakresu zadania oraz jego kosztorysu i harmonogramu. Ostateczny zakres zadania reguluje umowa.
28. Z uwagi na to, że każdy w terminie 30 dni od ogłoszenia wyników konkursu ofert, może żądać uzasadnienia przyjęcia bądź odrzucenia oferty, zainteresowany oceną podmiot powinien otrzymać informację z jakiego powodu oferta została odrzucona, nie otrzymała dofinansowania lub została przyjęta do realizacji oraz na jego wniosek oceny częściowe członków komisji komórka organizacyjna obsługująca pracę komisji podaje na zbiorczym arkuszu ocen zgodnym z Kartą oceny oferty zawierającym kryteria oceny.

OŚWIADCZENIE CZŁONKA KOMISJI KONKURSOWEJ

Oświadczam, co następuje:

Nie jestem powiązany w sposób określony w ust. 11 Trybu powoływania i zasad działania komisji konkursowej z podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego składającymi ofertę na realizację zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w otwartym konkursie ofert dot. zadania:

.....
.....

W związku z tym wyrażam zgodę na pracę w komisji konkursowej powołanej na potrzeby rozstrzygnięcia konkursu w ramach wymienionego zadania.

Oceny ofert zgłoszonych do konkursu dokonam w sposób możliwie obiektywny, zgodnie z obowiązującymi przepisami i posiadaną przeze mnie wiedzą i doświadczeniem.

W sytuacji, gdy w trakcie pracy w komisji konkursowej, pojawią się przesłanki co do moich powiązań z podmiotem, którego oceniana oferta dotyczy, zgłoszę ten fakt przewodniczącemu komisji przed rozpoczęciem procesu rekomendacji projektów do dofinansowania i zrezygnuję z pracy w komisji konkursowej.

Zobowiązuję się utrzymywać w tajemnicy i poufności wszelkie informacje i dokumenty, które zostały mi ujawnione, przygotowane przeze mnie w trakcie procedury oceny ofert lub wynikające z procesu oceny.

Imię i nazwisko: .....

Podpis: .....

Olsztyn, dnia .....

KARTA OCENY OFERTY NR.....

Lp.	Kryteria oceny oferty	liczba punktów	przyznana liczba punktów *
1.	Opis potrzeb wskazujących na celowość wykonania zadania publicznego wraz z liczbą oraz opisem odbiorców tego zadania (zawarto aktualną diagnozę uzasadniającą potrzebę realizacji zadania – odnoszącą się do danego środowiska)	0-3	
2.	Zakładane cele realizacji zadania publicznego (cele są jasno określone, mierzalne i realne)	0-2	
3.	Zakładane rezultaty realizacji zadania publicznego (wskazują na zasadność realizacji zadania - zostały wymienione efekty jakościowe i ilościowe spójne z celami; zaplanowano sposób monitorowania rezultatów; w zależności od rodzaju zadania: przewidywany efekt jest trwały, zakładana jest kontynuacja, wykonanie zadania będzie miało wpływ na poprawę/zmianę sytuacji odbiorców)	0-5	
4.	Opis poszczególnych działań w zakresie realizacji zadania (działania są dobrane zgodnie z celem, wykonalne, odpowiednio zaplanowane, szczegółowo opisane i ekonomicznie zasadne)	0-3	
5.	Harmonogram (jest czytelny, jasny, terminy i działania są realnie zaplanowane)	0-2	
6.	Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego (jest czytelna, jasna, realna, nie jest zawyżona/zaniżona, wydatki są konieczne i uzasadnione, wysokość wkładu własnego uwzględnia udział środków finansowych własnych lub pozyskanych z innych źródeł, <u>spójny z harmonogramem</u> , pozycje budżetu są dostatecznie opisane)	0-10	
7.	Zasoby kadrowe przewidywane do wykorzystania przy realizacji zadania publicznego (liczba planowanej kadry jest konieczna i uzasadniona, osoby zaangażowane, w tym wolontariusze i członkowie organizacji, posiadają odpowiednie kwalifikacje)	0-2	
8.	Zasoby rzeczowe oferenta/offerentów przewidywane do wykorzystania przy realizacji zadania (zadanie przewiduje zaangażowanie własnych lub pozyskanych, np. w wyniku partnerskiej realizacji zadania, zasobów rzeczowych, tj. lokalowych, sprzętowych itp.)	0-2	
9.	Dotychczasowe doświadczenia w realizacji zadań publicznych podobnego rodzaju (ze wskazaniem, które z tych zadań realizowane były we współpracy z administracją publiczną oraz na rzecz podobnej grupy adresatów, wykorzystanie doświadczeń partnerów).	0-1	
10.	KRYTERIUM MERYTORYCZNE – ISTOTNE ZE WZGLĘDU NA RODZAJ ZADANIA PUBLICZNEGO wskazane w ogłoszeniu konkursu/nieobowiązkowe	0-3	
	KRYTERIA STRATEGICZNE:		
11.	W realizację zadania zaangażowani są wolontariusze i członkowie organizacji .	0-2	
12.	W realizację zadania zaangażowana jest społeczność lokalna (społeczność lokalna uczestniczy i ma wpływ na zadanie na różnych jego etapach: diagnozy, planowania, realizacji, oceny; zadanie przyczyni się do wzrostu kapitału społecznego).	0-2	
13.	Zadanie jest realizowane w partnerstwie (formalnym/niefORMALnym, wskazano zaangażowanie partnerów oraz zakres ich współpracy, wielosektorowość, partycypacja w kosztach lub innych zasobach).	0-2	
14.	Zadanie ma charakter innowacyjny . (zawiera nowe elementy w stosunku do działań dotychczas podejmowanych na danym terenie, w danej społeczności, grupy odbiorców; do realizowanych zadań zostały wprowadzone zmiany na podstawie dokonanej oceny wcześniej prowadzonych działań; zastosowane rozwiązania mogą zostać rozpowszechnione i wdrożone w innych społecznościach)	0-2	
RAZEM:		41/38	
KOMENTARZ/UZASADNIENIE OCENY szczególnie jeżeli uzyskała poniżej 25/23 pkt/rekomendacje dot. np. dofinansowywanych kosztów – informacje te można zamieścić na odwrocie karty oceny oferty.			

Minimalna liczba punktów rekomendująca ofertę do dofinansowania to **25/23** - brana jest pod uwagę średnia ocen członków komisji.

*możliwe jest udzielenie punktów ułamkowych

Olsztyn, dnia .....

.....
Czytelny podpis członka komisji konkursowej

PROTOKÓŁ z dnia .....

dot. rozstrzygnięcia konkursu ofert na realizację zadań z zakresu:

.....
.....

przez organizacje pozarządowe i inne podmioty uprawnione.

Konkurs został ogłoszony przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na podstawie Uchwały nr ..... z dnia .....

Komisja konkursowa w następującym składzie:

.....
.....
.....

(lista obecności, stanowi załącznik do protokołu)

w dniu/dniach: ..... zaopiniowała oferty spełniające wymogi formalne. Ostateczny wynik oceny wraz z propozycjami dotacji lub brakiem rekomendacji do dofinansowania przedstawiony jest w załączniku nr 1 do protokołu.

Komisja zapoznała się z wykazem ofert, które nie spełniły wymogów formalnych i pozytywnie go zaopiniowała/zgłosiła następujące uwagi.....

Wykaz ofert nie spełniających wymogów formalnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Uwagi dot. rozstrzygnięcia/dodatkowe wnioski komisji:

.....
.....
.....
.....

Olsztyn, dnia:.....

Podpis osoby
sporządzającej protokół:

Podpis
Przewodniczącego komisji
konkursowej:

Załącznik nr 1
do protokołu z dnia .....

**Wykaz ofert spełniających wymogi formalne wraz z oceną komisji konkursowej
i propozycjami wysokości dotacji**

Lp.	Nazwa zadania/ nazwa organizacji	Punktacja dokonana przez członków komisji konkursowej				Średnia liczba punktów	rekomendowana wysokość dotacji/ rekomendacje komisji/ uzasadnienie braku dofinansowania*
		1.	2.	3.	4.		

Olsztyn, dnia: .....

Sporządził (-a):

Podpis

Przewodniczącego(-cej) komisji konkursowej:

* Uzasadnienie braku dofinansowania wypełniane jest w przypadku gdy oferta nie uzyskała minimalnej liczby punktów rekomendujących ją do dofinansowania – uzasadnienie jest uzgadniane przez członków komisji oceniających daną ofertę (w przypadku braku miejsca w tabeli, uzasadnienia braku dofinansowania danych ofert można zamieścić pod tabelą)

Załącznik nr 2
do protokołu z dnia .....

Wykaz ofert, które nie spełniły wymogów formalnych

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Uzasadnienie

Olsztyn, dnia: .....

Sporządził (-a):

Podpis

Przewodniczącego (-cej) komisji konkursowej:

Wskaźniki

do oceny realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku
publicznego i o wolontariacie w roku 2017

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika w roku 2015	Wartość wskaźnika w roku 2016	Wartość wskaźnika w roku 2017	UWAGI
1.	Wysokość środków finansowych przekazanych NGO z budżetu Województwa oraz ze środków PFRON w formie dotacji na realizację zadań publicznych samorządu województwa zawartych w PW.			Na poziomie roku 2016	Wysokość środków finansowych z podziałem na poszczególne priorytety
2.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych przez jednostkę/komórkę z budżetu Województwa oraz ze środków PFRON na realizację zadań we współpracy z NGO (w ramach umów o współpracy, działań wspólnych niesformalizowanych)			Na poziomie roku 2016	organizacja jest partnerem- nie ma przepływów finansowych pomiędzy organizacją a budżetem Województwa;
3.	Liczba projektów zrealizowanych w ramach poszczególnych obszarów tematycznych – priorytetów PW (zarówno dofinansowanych jak i w partnerstwie z organizacją – umowy o współpracy przy realizacji zadań).			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	Wskaźnik oddzielnie określony dla poszczególnych priorytetów. <u>Dołączyć:</u> wykaz zadań (+ miejsce realizacji: gmina/powiat; główne rezultaty związane z PW- specyficznymi wskaźnikami dla priorytetu)
4.	Liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w różnych trybach (otwarty konkurs ofert, tryb bezkonkursowy)			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	brak rzeczywistego wpływu na wartość wskaźnika; służy do oceny potrzeb sektora pozarządowego
5.	Liczba ofert odrzuconych ze względów formalnych w trybie otwartego konkursu ofert wraz z przyczynami odrzucenia.			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	niewielki wpływ na wartość wskaźnika
6.	Liczba ofert, które nie zostały dofinansowane mimo pozytywnego rozstrzygnięcia konkursu wraz z uzasadnieniem braku dofinansowania			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	niewielki wpływ na wartość wskaźnika
7.	Kwota oczekiwanego dofinansowania wskazana we wszystkich ofertach spełniających wymogi formalne			Na poziomie niższym niż w roku 2016	brak rzeczywistego wpływu na wartość wskaźnika; służy do oceny potrzeb sektora NGO

8.	Liczba partnerów pozyskanych przez organizacje do realizacji zadań zleconych i projektów realizowanych wspólnie, w tym zadań w ramach ofert wspólnych.			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	organizacje pozarządowe, samorządy, instytucje itp. – na podstawie sprawozdań NGO's z realizacji zadań
9.	Wykaz zadań najczęściej dofinansowanych w poszczególnych Priorytetach.			Wykaz z komentarzem	Wg oceny jednostek/komórek - dot. działań/celów szczegółowych
10.	Wykaz zadań , na które wpłynęło najwięcej ofert w poszczególnych Priorytetach.			Wykaz z komentarzem	Wg oceny jednostek/komórek - dot. działań/celów szczegółowych
11.	Wykaz zadań PW , na realizację których nie wpływają oferty organizacji pozarządowych (lub organizacje nie są zainteresowane innym rodzajem współpracy w tych obszarach).			Wykaz z komentarzem	Wg oceny jednostek/komórek - dot. działań/celów szczegółowych
12.	Liczba NGO współpracujących z Samorządem Województwa: 1) Realizujących zadania zlecone i otrzymujących na ten cel dotacje 2) Współpracujących w formach niefinansowych			Nie mniej niż w 2016	Jedna organizacja może być liczona podwójnie, tzn w pkt 1) i pkt 2)
13.	Liczba zespołów/grup roboczych , w tym komisji konkursowych, w których biorą udział członkowie NGO.			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	<u>Dołączyć:</u> wykaz zespołów roboczych wraz z nazwą organizacji zgłaszającej swoich przedstawicieli, liczbą odbytych spotkań, liczbą członków zespołu.
14.	Liczba członków organizacji pozarządowych biorących udział w pracach w/w zespołów wspólnych (w stosunku do liczby członków zespołów)			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	
15.	Liczba dokumentów wojewódzkich skonsultowanych z organizacjami pozarządowymi w trybie Uchwały Nr XVI/388/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 kwietnia 2016 roku* lub w innym trybie			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	<u>Dołączyć:</u> wykaz dokumentów
16.	Liczba organizacji biorących udział w konsultacjach : 1) zgłaszających uwagi na piśmie 2) biorących udział w spotkaniach konsultacyjnych i innych formach konsultacji			Na poziomie wyższym niż w roku 2016	
17.	Liczba wolontariuszy (w tym osób świadczących pracę społeczną) pracujących przy realizacji zadań zleconych organizacjom pozarządowym, wymienionych w pkt 1).			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	
18.	Wartość pracy świadczonej przez wolontariuszy i członków organizacji (dot. pkt 17)			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	
19.	Liczba wolontariuszy świadczących pracę na rzecz Urzędu Marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa (na podstawie porozumień oraz przy realizacji zadań - bez pisemnych porozumień – nie dot. zadań zleconych)			Na poziomie podobnym jak w roku 2016	

20.	Miejsce realizacji zadań zleczanych organizacjom oraz zadań realizowanych w innych formach współpracy:			Wykaz	Analiza zadań zleczanych i realizowanych w innej formie współpracy. - jakie gminy /powiaty obejmują? - jakie inne regiony/państwa?
	Zadania realizowane są najczęściej w następujących gminach/powiatach regionu:				
	Gminy/powiaty gdzie nie są realizowane zadania finansowane z budżetu Województwa:				

OPINIA

**Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie projektu
„Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami
pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017”**

Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego pozytywnie opiniuje projekt Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017.

Jednocześnie Rada rekomenduje aby w roku 2017 w szczególny sposób zwrócić uwagę na realizację przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego procedury otwartych konkursów ofert w kierunku przede wszystkim podwyższenia jakości pracy komisji konkursowych (np. praca komisji konkursowych powinna zostać wzmocniona poprzez szkolenia dla członków komisji). Organizacja konkursów powinna jak najbardziej wyjść naprzeciw oferentom poprzez np. optymalny termin ogłoszenia i przyjmowania ofert, wyczerpującą informację, w tym na temat przyczyn odrzucenia oferty. W ogłoszeniach konkursowych przy opisie zadań zleczanych należy jasno wskazać zasięg terytorialny ich realizacji, tj. wojewódzki lub dopuszczalny lokalny w przypadku zadań ważnych z punktu widzenia interesów Województwa.

Olsztyn, 28.10.2016 r.